

DRAUGAS

PERIODICALS
January 11,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIO - JANUARY 11, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/10/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 7
Kaina 50 c.

Grupė konservatorių metė iššūkį partijos vadovui

Vilnius, sausio 10 d. (Elta) — XXI amžiuje Lietuva ir partijos sutiprėjo, jei jų lyderiai varžysis ne intrigomis, bet darbais, pabrėžiama pirmadienį išplatintame buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus šalininkų iš Konservatorių frakcijos pareiškime. Šis pareiškimas — tai atsakas į praėjusį penktadienį partijos pirmininko Vytauto Landsbergio išsakytą kritiką buvusio premjero adresu.

Kaip teigia 10 pareiškimą pasirašiusių parlamentarų, V. Landsbergio pasisakymas konservatorių partijos skyrių pirmininkų pasitarime „kelia didelę nuostabą“.

„Užuot kvietęs įvardyti valstybės tikro nuosmukio tikrąsias priežastis, konservatorių vadovas ėmė ieškoti kaltininkų, teigdamas, jog „visų nuodėmių adresas“ — konservatorių programa ir rinkiminis pažadas vykdyti koalicinė 1996-1998 metų vyriausybę“, sakoma grupės parlamentarų pareiškime.

Pareiškimo autoriai teigia, jog faktai rodo, kad ekonomika pašliję, pradėjus keisti vyriausybės, atsisakius griežtos finansinės drausmės ir kitų konservatorių programos nuostatų bei imta pro pirštus žiūrėti į „juodąjį verslą“. „Visuomenės informavimo priemonės pernai vieną po kito atskleidė šimtamilijonines biudžeto lėšų grobstymo, kontrabandos, mokesčių vengimo aferas. Pajutę atleistas vadžias, atkuto „liberalizmas“ — vaip suprātę nesąžiningi pareigūnai“, rašoma pareiškime. Jame taip pat nurodoma, kad 1999 m. rudenį valstybei suuduoti dar keli smūgiai, kai buvo nepagrįstai nutrauktas elektros energijos tilto į Vakarų Europą konkursas bei nuspręsta uždaryti Ignalinos atominę jėgainę, net nelaukiant saugaus naudojimo pabaigos.

Apžvelgiant įvykius po premjero G. Vagnoriaus atsi-

statydinimo, pareiškime rašoma, kad „vasarą, išiliepanojus finansų valdymo krizei, ėmė spartiai turtėti „juodasis verslas“ ir džiūti valstybės biudžetas, o sąžiningoji verslo dalis bei tarnautojai buvo priversti veržtis diržus, vėliau — ir laukti „saulėlydžio“ nuosprendžių“.

Pareiškimo autoriai mano, jog, užuot prasimanius netikrus krizes kaltininkus buvusiose vyriausybėse, vertėtų nustatyti tikruosius klaidų autorius ir ypač sustiprinti biudžetinę drausmę. „Šalies ekonomika neatsigauna vien tik nuo veidmainiškų atsiprašinių. Konservatoriai, visada sugebę priimti stiprius dalykinius sprendimus, tebeturi pakankamai politikų, galinčių efektyviai priimti XXI amžiaus iššūkius. Partijos lyderis turi paaiškinti ne jį paskiriančią ipediniū lyg Rytų šalyse, o įvertinus jo sugebėjimus rengti ir įgyvendinti stiprias, šiuolaikiškas ekonomikos ir politikos programas“, sakoma pareiškime.

„Pernai Lietuvos ministrai pirmininkai buvo nustumiami ir paskiriami, tenkinant vieno žmogaus troškimus. Siekiai išlikti Partijos Vairininko kėdėje bet kokia kaina, juodinant savo bendražygius, tokiomis politikos vykdytojams ir jų partijai nieko gero nežada“, įspėja pareiškimo autoriai, apgailestaudami, kad tokiais veiksmais buvo suskaldyta ir valdančioji koalicija. Pareiškimo autoriai taip pat kviečia 2000-uosius pradėti Lietuvos ir konservatorių atsinaujinimo žingsniais, atsigręžiant į žmonių viltis bei lūkesčius, o ne bergždžiai niekinti kolegas.

Pareiškimą pasirašė Seimo nariai Elvyra Kunėvičienė, Rimantas Pleikys, Kęstutis Skrebys, Vytautas Pakalniškis, Jadvyga Dunauskaitė, Alfonsas Bartkus, Birutė Visokavičienė, Nijolė Ozelytė, Saulius Šaltenis, Juozas Listavičius.

G. Vagnorius atmets Seimo pirmininko kaltinimus

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Buvęs premjeras Gediminas Vagnorius atsisako Seimo vadovo Vytauto Landsbergio kritiką, pareiškė, kad krizės Lietuvoje „dar būtų galima išvengti, jei visa energija būtų skiriama konstruktyviam ūkio valdymui, o ne politiniams kaltinimams ir bandymams suvedinėti sąskaitas“.

Šiuo pareiškimu konservatorius G. Vagnorius sekmadienį atsakė į partijos vado V. Landsbergio paskelbtą stiprią jo veiklos kritiką.

V. Landsbergis penktadienį pareiškė klaidę, kai 1996-1998 metais beveik visus vidaus politikos reikalus perdavė G. Vagnoriui, ir paragino buvusį premjerą nekonfrontuoti bei atsiprašyti už padarytas klaidas.

G. Vagnorius teigia, kad „statistiniai duomenys ir faktai rodo, jog konservatorių ir krikščionių demokratų vyriausybė sėkmingai vykdė Seimo patvirtintą programą ir rinkėjas duotas pažadas“. „Nuo 1999 metų pavasario, atsisakius nuoseklos konservatorių politikos, dėl asmeninių ambicijų pakaitomis čia šlovinant,

čia smerkiant premjerus ir keičiant vyriausybės, sutriko šalies institucijų veikla ir prasidėjo finansų valdymo krizė“, sakoma G. Vagnoriaus pareiškime.

Artūras Paulauskas: Konservatorių vadovas pavargo

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) pirmininkas Artūras Paulauskas atmets Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio kaltinimus ir teigia, kad jie atsirado dėl V. Landsbergio nuovargio.

Pirmadienį išplatintame pareiškime A. Paulauskas teigia, jog V. Landsbergis užsiuola į tuomet, kai konservatoriai „susiduria su didėlimis vidaus problemomis“. „Viešas puolimas su įtožio ir keršto elementais vertia mąstyti, ar V. Landsbergis tikrai gali toliau eiti politinio lyderio pareigas“, teigiama pareiškime.

Penktadienį Vilniuje vykusiame konservatorių partijos vadovybės ir skyrių pirmininkų pasitarime V. Landsbergis be kitų dalykų kalbėjo ir apie šių dienų politinę situaciją. Jis



Sausio 8 dieną 30-metį šventė populiariausia Lietuvos valstybinės televizijos žinių laida „Panorama“. Į jubiliejui skirtą pokylį atvyko aktyviausi „Panoramos“ žiūrovai — valdžios vyrai — bei buvę laidos diktoriai, vedėjai, korespondentai. „Panorama“ jau seniai yra tapusi tiesiogine Lietuvos gyventojų kasdienės dienotvarkės dalimi.

Nuotr.: Jubiliejinis Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio (šeštas iš kairės) interviu po laidos „sparnu“.

Lietuvos institucijos atsiriboja nuo „2000 metų lietuvio kalendoriaus“

Vilnius-Varšuva, sausio 10 d. (BNS) — Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad privacioje „Met-skaitliu“ leidykloje išleisto „2000 metų lietuvio kalendoriaus“ leidimas nebuvo derintas su valstybinėmis institucijomis ar jų finansuojamas.

„Kalendoriuje pateikta medžiaga jokių būdu neatitinka oficialios Lietuvos Respublikos pozicijos“, teigiama pirmadienį išplatintame URM pranešime spaudoai.

Lenkijos užsienio reikalų ministras Bronisław Geremek pirmadienį pareiškė, kad Lenkija pareikalauja, jog Lietuvoje būtų sustabdytas „2000 metų lietuvio kalendoriaus“ pardavimas.

Danutės Balseytės sudarytame kalendoriuje išspausdintas žemėlapis, kuriame dalis Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos teritorijos pažymėtos kaip okupuotos Lietuvos etninės žemės.

Lenkijos spaudo kalendorių pavadino „skandalingu nesantikos kalendoriumi“.

Tautinių mažumų ir iš-eivijos departamentas pirmadienį atsakė į Seimo nario, Lenkų rinkimų akcijos atstovo Jano Senkeviciaus pareiškimą, esą dėl šio kalendoriaus leidybos turėtų pasiaiškinti Tautinių mažumų ir iš-eivijos departamentas, nes jis finan-

teigė įžvelgias požymius, kad buvusio konservatoriaus Rolando Pakso vadovaujami liberalai ir A. Paulausko pirminkaujami socialliberalai gali vienytis.

Prisiminęs prezidento rinkimus, kuriuose vienas pagrindinių kandidatų buvo A. Paulauskas, V. Landsbergis sakė, jog jų „vos nelaimėjo Rusijos kandidatas, t. y. jam pamiršti suteiktas agentų tinklas ir Kėdainių milijonai“.

A. Paulauskas atsisako, jog konservatorių vadovas „sunkiai valdosi, kai iš jo kyla slysta žemė“. Jis tai siejo su konservatorių populiarumo kritimu ir tuo, kad NS pagal populiarumą visuomenės nuomonės apklausose aplenkė konservatorius. „V. Landsbergis tokiais atvejais nesivaldo ir neieško diplomatiškų frazių,

kad sudarytoja D. Balseytė ne kartą kreipėsi į departamentą prašydama nupirkti ir išplatinti šį leidinį užsienio lietuvių bendruomenėms. Tačiau susipažinus su turiniu, tai padaryti buvo kategoriškai atsisakyta.“

„Kalendoriuje pateikta medžiaga kursto tautinę nesantiką ir kiršina visą Lietuvos visuomenę. Tai turėtų įvertinti atitinkamos valstybės teisėsaugos institucijos“, teigiama R. Motuzo pareiškime.

Jame taip pat pažymima,

Konservatorių vadas galvoja apie pasitraukimą iš politikos

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) — Seimo pirmininkas, Konservatorių partijos vadovas Vytautas Landsbergis kelioms bendražygiams yra užsiminęs apie galimą pasitraukimą iš politikos, teigia „Respublika“.

„Jis daug kur yra kalbėjęs, kad nėra amžinas. Net per partijos skyrių pirmininkų pasitarimą sakė, kad galvotume apie jo paminimą“, konservatorių partijos vicepirmininkė Rasa Juknevičienė cituoja dienraštį.

Manoma, kad V. Landsbergis apie savo pasitraukimą paskelbė balandžio-birželio mėnesiais vykstančioje partijos konferencijoje. Spėjama, kad pasitraukęs iš partijos vadovų V. Landsbergis atsisakys kelti kandidatūrą kituose Seimo rinkimuose, o tokiu atveju

Tėvynės sąjungos rinkimų sąrašą pradėtų premjeras Andrius Kubilius. Jis laikomas geriausiu kandidatu ir į partijos pirmininko postą.

Pats Seimo pirmininkas nesio 7 d. (BNS) — Jungtinės Valstijose Vašingtono Užsienio politikos analizės instituto išleido politologijos studiją, kurioje itin remiamas Lietuvos siekis tapti NATO nare.

Studijos „Strateginė raida Šiaurės ir Baltijos regione: po-veikis JAV politikai“ išvadose teigiama, kad 2002 metais būtų galima pradėti NATO plėtrą, pakviečiant dvi pietryčių Europos valstybes ir bent vieną Baltijos valstybę.

Tokia valstybė studijoje siūloma Lietuva, nes ji jau yra pakankamai gerai pasiruošusi narystei NATO.

Be to, atsižvelgiant į gerus Lietuvos santykius su Rusija, Lietuvos narystė sąjungoje sukelia ne tokia neigiamą Maskvos reakciją, mano Amerikos politologai.

Vienas studijos autorių Michael J. Sweeney pažymi konkrečius Lietuvos veiksmus siekiant narystės NATO.

Kaip žinoma, Lietuva dalyvauja tarptautinėse taikos užduotyse, pirtvarko ir stiprina kariuomenę bei laipsniškai didina gynybos finansavimą.

Lietuvos UR viceministras Vygaudas Ušackas JAV politologų išvadas pavadino Lietuvos pastangų užsitikrinti valstybių saugumą pripažinimu. „Tai pripažinimas ir paskatinimas toliau tęsti pastangas, siekiant NATO narystės, tarp jų — skiriant tinkamą finansavimą krašto apsaugai ir plėtojant diplomatinę veiklą pareiškime.“

LDDP tokių sprendimų pasigenda ir teigia, kad „dabar jau nėra kitos demokratines išieities, kaip tik neatidėliojant

LDDP reikalauja pirmalaikių Seimo rinkimų

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Teigdamas, kad Lietuva tampa susikompromitavusios konservatorių valdžios įkaite, LDDP vadovas Česlovas Juršėnas ragina neatidėliojant surengti pirmalaikius Seimo rinkimus.

Spaudos konferencijoje pirmadienį jis paskelbė pareiškimą, kuriame pažymima, kad Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pagaliau pripažino, jog trejus metus konservatoriai blogai valdė Lietuvą, o jų valdymo metai yra Lietuvos nuosmukio metai.

Kliuva visiems — ir kaltiesiems, ir nekaltiesiems“, teigia A. Paulauskas.

Teigdamas, kad beprasmiška nagrinėti mėtus kaltinimus, A. Paulauskas pareiškime tikina, kad „profesorius pavargo, negali priimti teisingų sprendimų ir visiškai nesigaudo situacijoje“.

Italijoje samysį sukėlė pasiūlymas popiežiui atsistatydinti

Vatikanas, sausio 10 d. (Reuters-BNS) — Vadovaujantio Vokietijos vyskupo pasiūlymas, kad popiežius Jonas Paulius II galėtų atsistatydinti, jei jo sveikatos būklė neleidžia jam atlikti savo pareigų, pirmadienį Italijoje sukėlė ginčų bangą.

Vyskupo Karl Lehmann pasiūlymas sukėlė dar didesnę atgarsį, nei ankstesnė kritika popiežiaus atžvilgiu, nes tai buvo pirmas kartas, kai tokias pastabas išsakė aukštas Bažnyčios vadovas.

Vokietijos Vyskupų Konferencijos vadovas K. Lehmann apie popiežiaus atsistatydinimą kalbėjo sekmadienio interviu radijui „Deutschlandfunk“. Nors jo pastabos buvo labai atsargios, apie tai didelėmis antraštelėmis skelbė dauguma Italijos laikraščių.

K. Lehmann buvo paklaustas, ar jau laikas 1978 m. išrinktam popiežiui, kuris pastaraisiais metais turi rimtų sveikatos problemų, pasitraukti. „Aš tikiu popiežiumi ir manau, kad kai jis pajus, kad daugiau nepajėgia atsa-kingai vadovauti Bažnyčiai, jis turės jėgų ir drąsos pasakyti: „Aš negaliu atlikti šių pareigų, kaip reikalaujama“, sakė K. Lehmann.

Popiežius paprastai skiriamas iki gyvos galvos. Paskutinis popiežius, savanoriškai pasitraukęs iš Šventojo sosto, buvo Celestinas V, ir tai įvyko 1294 metais.

Pasak K. Lehmann, net jei 79 metų popiežius pabandytų atsakyti savo pareigų, jo padėjėjai greičiausiai mėgintų tam pasipriešinti.

K. Lehmann pažymėjo, kad, nepaisant įtariamų Parkinsono ligos, popiežius visada parodo „neįtikėtiną šaltakraujiškumą“ ir šiuo metu negali kilti jokių abejonių dėl to, kad jis neva neatlieka savo pareigų.

Vyskupo komentarams Italijoje susilaukus didžiulio dėmesio, K. Lehmann atstovė spaudai pareiškė, kad jis „jokiu būdu neragino popiežiaus atsistatydinti“ ir jo kalba dėl kelių vertimų buvo „visiškai iškraipyta“.

Nepaisant mėginimo viską paaiškinti, K. Lehmann žodžiai Vatikane ir kitur buvo įvertinti skeptiškai.

Į diskusiją įsitraukė netgi Italijos užsienio reikalų ministras Lamberto Dini. „Vokietijos vyskupo nuomonė mane labai nustebino. Tai yra nepriimtina. Per savo ilgą diplomatinę karjerą aš supratau, kad popiežius turi būti gerbiamas iki galo“, televizijos laidoje sakė L. Dini.

1995 m. Jonas Paulius II atmetė pasiūlymus atsistatydinti. Paprastai 75 metų sulaukęs Romos katalikų vyskupai įteikia atsistatydinimo pareiškimus.

su kaimyninėmis valstybėmis“, sakė V. Ušackas.

Už Lietuvos priėmimą į NATO pasisako ir daugiau politologų.

Pernai išleistoje JAV Užsienio santykių tarybos studijoje „JAV politika Šiaurės ir Rytų Europos atžvilgiu“ rašoma, kad Baltijos valstybių, ypač Lietuvos, narystė sąjungoje suteiktų joms patioms ir NATO apskritai tvirtą pagrindą harmoningų santykių su Rusija raidai.

* JAV Yale universiteto profesorius, poetas Tomas Venclova, „Lietuvos rytui“ įvertindamas dabartinės tuvos bei jos vadovų politinius vingius, sakė: „ir V. Landsbergis su R. Ozolu, ir daug reikšmingesni už juos V. Havel su L. Waleša turi bendrą bruožą, kad per ilgai dalyvauja politikoje: anksčiau jie atliko svarbų vaidmenį, bet vėlesnė šių politikų veikla esmingai pakirto jų prestižą. Jei V. Landsbergis būtų grįžęs į muzikologijos profesiją tuoj po nepriklausomybės atgavimo, dabar jis būtų vienas didžiausių autoritetų Lietuvoje, o gal net ir Europoje. To nėra ir jau nebebus“, apgailestavo žinomas lietuvių iš-eivis, ir Vakarais iš-vykęs kaip sovietų režimo persekiojamas disidentas.

* Gruodžio pradžioje Lietuvoje siautėjęs uraganas „Anatolijus“ padarė 36 mln. litų nuostolių. (Elta)

KALENDORIUS

Sausio 11 d.: Audrius, Marcijonas, Stefanija, Vilnė.

Sausio 12 d.: Arkadijus, Cezarija, Cezarijus, Ernestas, Gida, Lingailė, Palemonas, Vaigėdas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

BE VĖŽIO Į 2000 METUS

JONAS ADOMAVIČIUS

Mes, visi lietuviai ir visos mūsšės, išsinerkime iš nerangumo kevalo ir ženklime į 2000 m. naujausių mediciniškų žinių apie sėkmingą apsaugą nuo vėžio apsiustu apsigaubę savo laimei ir mūsų tėvynės gerovei. Jau tikrai gana mums to vargo ne tik Dekalogo, nepaisant, bet ir nepildant medicinos nurodymų.

Štai vienas, nagingas statybininkas bei šildymo žinovas, kuris atrodo 25 m. jaunesnis negu iš tikrųjų yra, išgirdęs Čikagoje per „Margutį II“ gydytojų raginimą apie 10 stiklinių vandens kasdieninį gėrimą ir ovolacto vegetariško maisto naudą, apsidžiaugė sušukdamas: „Ačiū Dievui, ne aš vienas esu kvailas — Lietuvoje mėsos nevalgantis kvailu laikomas...“

Taip ir yra — tiems tėvynėje lietuviams, svetimo nerangumo kevale tunantiems, yra svetimas apsišvietimas sveikatos, ypač nuo vėžio apsaugos ir paskutinių mediciniškų žinių pasisavinimas. Tokie linkę gardžiuotis vėžį sukeliančiu maistu ir gėrimu, kaip ta žuvis slietu ant meškerės kaubliuko.

Pustuzinio blogybių išvengimas yra be vėžio į 2000-tuosius metus žengimas

Ypatingi patarimai nuo vėžio sauganti maistą priklauso nuo patarėjo. Štai krašto su vėžiu kovojanti įstaiga (The National Cancer Institute) taip pataria:

1. Visai venk gyvulinių riebalų, o ir augalinių nepersivalgyk, visai burnon nedėdamas tokių augalinių kaip palmių ar kokoso riešutų aliejų, kuriuose mirksta dauguma kėpyklų-valgyklų gaminių.
2. Gausiai valgyk vaisius — daržoves ir pilnų grūdų duoną, javainius.
3. Valgyk daug stambmenų sėlenų (fiber) turintį maistą. Taip elgsi ir mūsų tėvai — protėviai. Jie be vaistų ir be gydytojų ilgalaikę sveikatą gėrėjos.
4. Buk tikras, kad valgai tik mišrų maistą.
5. Nebūk nei lašininis, nei kanapinis: normalus kūno svoris yra sveikatą užlaikantis žmogaus pagalbininkas.

Tie penki nurodymai yra tik bendro pobūdžio. Pažūrėkim ką pataria kita su vėžiu kovojanti įstaiga — American Cancer Society.

Ji prašo net septyneriopus skydu dengtis nuo vėžio:

1. Nenutuk. Toks patarimas remiasi ant per tuziną metų atliktų tyrimų duomenų, kurie nurodo, jog vėžiai labai mėgsta nutukusius ir nutukėles, ypač 40 proc. ar daugiau sveriant negu normaliai. Tada pas tokias ir pas tokius vėžiai dažniau lankosi jų tulžies pūsleje, gimdoje, inkstuose, skrandyje, storojoje žarnoje ir krūtyje.

2. Atsisveikinkime su visų rūšių riebalų gausa, ypač gyvulinių visai nelieskime, nes bet kokių riebalų per barzdą varvinimas šaukia vėžį į krūtis, į storąją žarną ir prostatą. Už tai vengina riebių mėsų, ypač raudonosios, pilno riebumo pieno ir iš jo tokių gaminių, sviesto, virimui aliejų bei taukų.

3. Valgykime daug stambmenų sėlenų turintį maistą, pvz. visus (sveikus) grūdus ir jų duoną, tolius javainius, ir vaisius bei daržoves, nes juose

yra vaistai, apsaugantys nuo vėžio. Tai ir bus pakaitalas, pupelių baltymų.

4. Valgykime maistą, turintį dvejopą vitaminų: A ir C. Tai žalios ir stipriai geltonos spalvos daržovės ir kai kurie vaisiai, kaip morkos, pomidorai, špinatai, abrikosai, persikai ir kantalopai. Jie visi gausūs beta-karotenu, kuris kūne virsta į vitaminą A. Tos medžiagos gyvuliams mažina galimybę susirgti vėžiu, o žmonėms sumažina galimybę susirgti ryklės, stemplės ar plaučių vėžiu. Tik neimkite vitaminą A kapsulėse, nes jo per didelis gausus kiekis gali būti kenksmingas.

Epidemiologiniai tyrimai rodo, kad valgant maistą gausų vitaminu C, pvz., vaisius ir daržoves, apsaugoma nuo skrandžio ir stemplės vėžio. Na, o vitaminas C truko vėžiškos medžiagos-nitrosaminams skrandyje gamintis.

5. Tikima, kad kopūstai ir į juos panašios daržovės, kaip brokoliai, Bruselio galvutės ir kalafijorai apsaugo nuo skrandžio ir plaučių vėžio. Mat tos daržovės turi keletą natūralių medžiagų, kurios trukdo vėžio išsivystymui, o gyvuliuose neleidžia vystytis chemiškai sukeliam vėžiui.

6. Žmonės yra raginami atsisveikinti su alkoholiu įvairiose formose. Geriantieji ir ypač tuo metu rūkantieji nepaprastai padidina vėžio riziką ryklėje ir stemplėje. Dar ir smegeninis paralyžius gresia rūkant ir kartu kavutę geriant. Žinotina, kad alkoholis mirtinai sukelia kepenis ir greitina vėžiui jose susukti lizdą.

7. Minėta su vėžiu kovojanti šio krašto įstaiga pataria vengti rūkyti, sūdyto ir su nitrūtu paruošto maisto. Pastarojo kiekis dabar Amerikoje labai sumažintas. Čia mėsos gamintojai rūko mėsas skystais dūmais, kurie mažiau žaloja. Mat iki šiol įprastai rūkant mėsas, žuvis, kumpius ir kai kurias dešras, jose išsigerdavo vėžį sukeliančios smalos ir veikė panašiai kaip tabako dūmai. Yra duomenų, kad sūdytas ar su druska vekuotas maistas linkęs draugauti su vėžiais stemplėje ir skrandyje.

Sėkmės

***Amerikos Gydytojų organizacijos (AMA) žurnale** aprašytas naujas būdas moterims pasitikrinti dėl gimdos kaklelio vėžio (cervical cancer). Nors naujasis metodas yra mažiau tikslus negu tradiciniai būdai, daugelis jį domisi, nes moterys gali savarankiškai jį naudoti, be gydytojų pagalbos. (WSJ)

***Trumpų pasaukštintų kraujaspūdis vyrams mažai ką reiškia**, jeigu jie gyvena Japonijoje arba Vidurinio jūros apylinkėje. Tačiau JAV-oje ir šiaurinėje Europoje gyvenantiems vyrams, tai gali nurodyti rimtas širdies ligas.

***Cinkas ne tik apsaugo nuo slogų, bet ir stiprina imunitetą**. Gydytojai aiškina, kad Trečiojo pasaulio kraštuose cinkas yra pigiausias būdas vaikus apsaugoti nuo abiejų pagrindinių mirties priežasčių tuose kraštuose — plaučių uždegimo ir viduriavimo. Tačiau Trečiojo pasaulio kraštuose yra cinko stoka, o vaikų imunitetui yra susilpnėję nuo įvairių aplinkybių. (NYT)



Grupė tautininkų, paruošusių „Saulutės“ siuntinius vargstantiems Lietuvoje. Priekyje iš kairės: Bronė Sadauskienė ir Regina Sabaliūnienė; II eil.: Raminta Štikienė, Irena Barzdukienė, Dalia Barzdukaitė, Napoleonas Sabaliūnas, Marytė ir Vladas Ruzgai, Marytė Černajotė.

NETIKROS „PLACEBO“ OPERACIJOS

Dauguma žmonių yra susipažinę su išsireiškimu „placebo efektas“. Tai yra gydymo būdas, kurio metu nieko nėra mediciniškai daroma, tačiau ligonis, įsitikinęs, kad yra ypatingu būdu gydomas, pasveiksta. Moksliniuose tyrimuose, mėginant nustatyti naujų vaistų efektingumą, dažnai naudojamas „placebo“ būdas. Ligoniai savanoriškai prisirašo dalyvauti tokiuose tyrimuose. Jiems pasakyta, kad yra galimybė, jog jie bus gydomi tik netikrais „placebo“ vaistais, užuot naujaisiais išradimais. Tada ligoniai savanoriai padalinami į dvi grupes — vienai grupei duodami naujieji vaistai; kitai (panašų ligonių) duodami „placebo vaistai“ — dažnai cukraus tabletės, be jokios mediciniškos vertės. Vaistai ir „placebo“ būna vienodo pavidalo ir nei ligoniai, nei gydytojai nežino, kam duoti tikri vaistai, o kam „placebo“. Tada visi ligoniai vienodai gydytojų prižiūrimi. Nustatytam terminui užsibaigus, nagrinėjami rezultatai, nustatyti, kurie ligoniai geriau, ar iš vis, pagijo. Naujųjų vaistų efektingumas nustatomas, palyginant abi grupes — ar tikrieji vaistai buvo labiau efektingi už „placebo“.

Pastaruoju metu kilęs rūpestis, kad JAV-oje dažnai daromos bereikalingos ir neaiškios terapinės vertės operacijos. Štai vienas pavyzdys: tradiciniai moters krūtys vėžys buvo gydomas „radikaliu krūtys nupjovimu“, nors tai procedūra buvo mažai mokslinio pagrindo. Dabar ištirta, kad žymiai mažesnė operacija plius spinduliavimas tiek pat efektinga kaip „radikali“ ope-

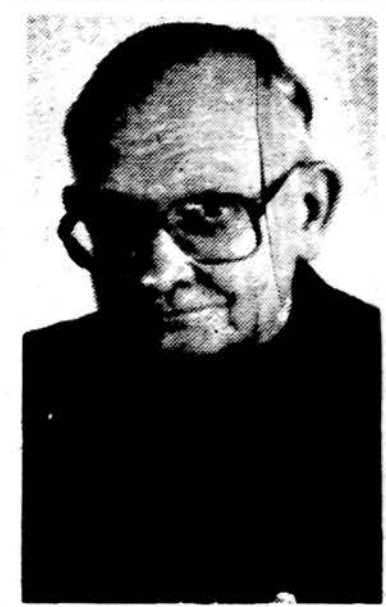
racija, ir mažiau sužaloja kūno formą. Taigi medikai tarėsi, kaip sustabdyti ir kitų bereikalingų operacijų plėtojimą; kai kurie yra siūlę, ir net naudoję „placebo“ metodą, nustatyti neaiškios terapinės vertės operacijų efektingumą. Eiga tokia: netikra „placebo“ operacija pravesta su visiškai tikrosios operacijos improvizacija; ligonio paruošimas, chirurgų laikysena, anestezija — viskas taip pat daroma. Tik po padaryto pirmo pjūvio, operacija baigta ir chirurgas pjūvį susiūva.

Neseniai šis „placebo“ būdas buvo naudotas ištirti Parkinson's ligos operacinį gydymo metodą, kurio metu implančiuojama dopaminą gaminantis embrioninis smegenų „substancija negra“. Operacijos metu visiems ligoniams vienodai galvos kiaušė buvo pragražtos dvi skylės. (Tokių būdu ligoniai negalėjo atskirti, kuriems daryta tikra operacija, kuriems — ne). Tačiau „placebo“ arba „kontrolės“ grupei nebuvo daroma implantacija.

Kitu atveju, buvo tyrinėjamas tam tikros kelio operacijos efektingumas. Tuo metu visiems ligoniams buvo įpjautas kelias, tik „placebo“ grupei tuo ir baigėsi „operacija“ ir kelias buvo tuoj pat susiūtas. Tokiu būdu visi ligoniai vienodai turėjo randą ant kelio.

Tokie atvejai yra tik pradžia

PROF. K. TRIMAKAS 1999 M. LIETUVOJE



Kęstutis Trimakas

Kaip ir kiekvienais, 1999-aisiais kun. dr. Kęstutis Trimakas lankėsi Lietuvoje ir dėstė aukštosiose mokyklose. 90 bakalauro studentų klausėsi jo paskaitų religijos psichologijos kursuose Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Katalikų teologijos fakulteto magistrantams jis dėstė šiuolaikinio dvasingumo psichologiją. Trims teologijos doktorantams vadovavo šiuolaikinės mariologijos studijose, o vienai edukologijos doktorantei — religinės psichologijos studijose. Klaipėdos universiteto religinio ugdymo fakultete magistrantams dėstė humanizacijos psichologiją, o Religinių studijų institute Kretingoje bakalauro studentams — religijos psichologiją.

Studentus prof. Trimakas apdovanoja savo parašytomis knygomis: tiek religijos psichologijos serijos, tiek savo poetinių uždegimo ir viduriavimo „Ješkančiojo pėdsakai“. Jis domisi ne tik studentų akademinio darbu, bet ir jų įvairia kūryba. Jo paskatinti, studentai kasmet suruošia savo ko-

rybos vakarus, kurių programoje pinasi poezija, proza, muzika, daina ir vaidyba, o taip pat ištatomi dailės darbai. 1999 m. rudenį tokie talentų vakarai buvo suruošti Kretingos institute ir Vytauto Didžiojo universiteto katalikų teologijos fakultete Kaune.

Domėdamasis Lietuvos akademiniu jaunimu, kun. dr. Trimakas yra surinkęs daugiau kaip 500 pasakojimų raštu ir spaudai ruošia šių pasakojimų rinkinio dvi knygas: „Jaunimas: patirtis ir įžvalgos“. Pirmoji knyga jau spausdinama ir bus išleista 2000 metų pavasarį.

Apei teigiamą religijos įtaką jaunimui prof. Trimakas yra paruošęs studiją, kurios išvadas pateikė Teologijos ir edukologijos mokslo konferencijoje Šiauliuose, 1999 m. spalio 20 d. Ta pačia tema jis skaitė paskaitą spalio 24 d. Lietuvos Katalikų mokslo akademijos susirinkime Kaune. Remdamasis jaunimo pasisakymais, pedagogams Kaune jis skaitė paskaitą „Religija — jaunimo šviesos ir stiprybės šaltinis“; panašia tema vedė pašnekesius su mokytojais, lankydamasis Prano Mašiotio vidurinėje mokykloje Klaipėdoje ir „Versmės“ mokykloje Vilniuje.

Lapkričio 27 d. Kaune suruošė konferenciją apie Sibiro kankinę Adelę Dirsytę kun. dr. Trimakas skaitė pranešimą apie jos dvasingumą, o Kauno katedros evangelizacijos renginyje lapkričio 20 d. vienuomeni kalbėjo apie dvasinį pasiruošimą Kristaus gimimo 2000 m. sukaktyje. Jo paruoštas ir išleistas leidinys „Primti Jėzų Kristų ir gyventi su Juo pagal Jono Pauliaus II enciklikas“ yra ypač populiarius tikybės mokytojų tarpe Lietuvoje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesijūdiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik laštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik laštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik laštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Binkdienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, laštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, laštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gaus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius laisvo savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome paskirti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyt. su Northwestern un-to

diplomu, lietuviams sutarkys dantis

už priėmimą kainą. Pacientai

primami absoliučiai punktualiai.

Susitarimus (kalbėti angliskai)

Tel. 708-422-8280

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybių — Vidaus ligų gydytojas

Kaip ir lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-223-9885

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.

IMDRE RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630) 527-0060

3825 Highland Ave.,

Tower 1, Suite 3 C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

106 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.

Akis ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

Tel. 708-636-8822

4149 W. 63rd St.

Tel. 773-735-7709

Asta M. Astrauskas, MD

Vaikų gydytoja

naujai prisijungusi prie vienos

geriausių pietvakarių pusėje dr.

G. Skarpatiotė pediatrines

praktikas. Gydome ir

konsultuojame įvairiais

vaikų ligų klausimais.

Paisos Pediatros

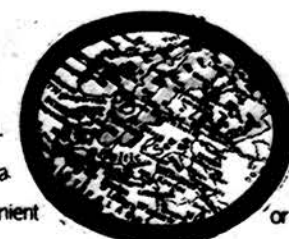
708-623-6300

Chicago Pediatrics

773-582-8500

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.



No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

SAS
Scandinavian Airlines

NAUJOJI RUSIJOS DŪMA IR LIETUVA

ZENONAS PRŪSAS

Dėmos 1999 metų gruodžio 19 dienos rinkimai jau praeityje. Tai rinkimai, kurie reikšmingi ne tik Rusijai, bet ir Lietuvai. Kaip reikėtų vertinti jų rezultatus? Atrodo, kad jie yra geresni, negu galėjo būti. Praėjusią Dūmą dominavo komunistų partija, ten turėjusi apie trečdali atstovų. Su savo sąjungininkais ji kontroliavo kiek daugiau, negu pusę atstovų. Todėl komunistai galėdavo užblokuoti Jelcino vyriausybės iniciatyvas, pavyzdžiui, žemės nuosavybės įstatymus, sutartis su Amerika dėl nusiginklavimo, ir kt. Ten užkliuvo ir Lietuvos — Rusijos sutartis dėl valstybinių sienų. Dėl žemės nuosavybės įstatymų nebuvimo, Rusijoje negalėjo būti privatiems ūkininkams išdalinti kolektyviniai ūkiai, o kol nebus leidžiamas privatus žemės ūkis, Rusijoje nebus tikrosios demokratijos.

Lietuvos interesai yra gyventi šalia demokratinės Rusijos. Rusijos komunistų partija dar tebesvajuoja apie Sovietų Sąjungos atstatymą su visomis jai priklausiusiomis respublikomis, įskaitant ir Lietuvą. Po Žirinovskio grupės komunistai yra gal labiausiai prieš Lietuvos nepriklausomybę nusitačiusi Rusijos partija. Todėl jos laimėjimas būtų buvęs pralaimėjimas Lietuvai.

Komunistų partijai Rusijoje priklauso daugiausia pensininkai: indoktrinuoti fanatikai, visai nebegalį logiškai galvoti, kuriems būtų sunku įrodyti, kad kreida yra balta, o rašomoji lenta — juoda, bet neįsivaizduojanti. Tai palengva išmirtanti rusų generacija, neturinti ateities, nes joje jaunimo labai mažai. Jų atstovų skaičius Dūmoje 2000 metais sumažės nuo maždaug trečdali iki ketvirtadalio. Nuo jų koalicijos atkrito agrarai, rinkimuose dalyvavę kartu su Primakov — Luzkov „Tėvynė — visa Rusija“ partija. Naujoje Dūmoje komunistai, kartu su giminingomis grupėmis, gal kontroliuos apie trečdali atstovų ir nebegalės užblokuoti Rusijos prezidento iniciatyvų. Tai yra komunistų pralaimėjimas. Todėl galime tikėtis, kad gal dar 2000 metais bus patvirtinta Lietuvos — Rusijos sienų sutartis. Ateinančiuose prezidento rinkimuose kovo mėnesio pabaigoje, be abejo, dalyvaus ir komunistų vadas Žuiganov. Politologai kone vieningai galvoja, kad jo galimybės būti išrinktam yra beveik lygios nulii. Juo bus arba Putin (jei jis ne-

iklimps į Čėčėnijos karo liūną), arba koks kitas centro ar dešiniojo bloko kandidatas. Jei per pirmąjį rinkimų ratą negaus daugiau kaip 50 proc. balsų ir jei Žuiganov ir pavyktų patekti į antrąjį ratą, ten jis tikrai pralaimėtų centrinių ar dešiniojo bloko kandidatui.

Jei balsų sumatėjimas komunistų partijai lyg ir buvo numatytas, tai „Jedinstvo“ partijos geras pasirodymas buvo tikrai netikėtas. Ji dar yra vadinama „Lokio“ partija. Ši partija, jei iš viso galima ją pavadinti partija (neturi programos), buvo sukurta tik 3 mėnesius prieš rinkimus. Tai Jelcino „šeimos“ grupė. Rinkimuose nominaliu vadu buvo Putin ministrų kabineto narys Soigu. Tuo laiku Jelcino populiarumas buvo tik 1-2 proc., o Primakov — Luzkov „Tėvynė — visa Rusija“ partija rėmė apie 20 proc. Bet „šeimos“ grupė turėjo „sunkiąją artileriją“ dvi pagrindines televizijos stotis, dienraščius ir kitą žiniasklaidą. Pradėtos skelbti įvairios Luzkov ir Primakov „nuodėmės“, ypač jų korupcija. Primakov atveju dar užkliuvo jo amžius ir silpna sveikata. Buvo paskleista daug gandų ir nemažai melo. Buvo pakartotos tos pačios priemonės, kaip ir prieš Žuiganov per 1996 metų prezidentinius rinkimus, kada didelė balsų persvara laimėjo Jelcin. Rezultatas: Dūmos rinkimuose už „Jedinstvo“ partiją pabalsavo 23.2 proc. rinkėjų. Tai tik 1.1 proc. mažiau, negu už komunistus. O „Tėvynė — visa Rusija“ tegavė 13.1 proc. balsų (čia yra duodami galutiniai rinkimų rezultatai). Todėl žinomas žurnalistas William Safire tiksliai pastebi, kad šie Dūmos rinkimai parodė vieną iš didžiausių Rusijos žmonių silpnybių: kaip lengva juos manipuliuoti!

Be „Jedinstvo“, kita Putin remiama partija buvo „Dešinųjų jėgų sąjunga“, vadovaujama buvusio ministro pirmninko Kirijenko. Tai vadinamąjį ekonominių reformų šalininkų partija. Ji gavo 8.7 proc. balsų. Tai partija, taip pat susikūrusi prieš rinkimus. Atrodo, kad jie blokuos su „Jedinstvo“.

Kita partija, kuri, atrodo, Dūmoje irgi rems „Jedinstvo“, yra „Jabluko“ partija. Jos vadovai Grigorij Javlinskij. Tai tikrųjų demokratų partija, vienintelė prieš rinkimus pasisakiusi prieš Čėčėnijos už-



Iškreivė iš sunkvežimio, kurį savo lėdomis išnuomavo dr. Rimvydas Sidrys, BALFui padovanotus šiltus rūbus ir avalynę (iš kairės): Pranas Apulakis, Vitalis Lekeckas, Algirdas Čėpėnas, Ričardas Bendoraitis, dr. Rimvydas Sidrys, kun. Jonas Duoba, MIC, ir prekių parvežimo komiteto pirm. Aleksas Kikilas.

VYRIAUSYBĖ IMASI TVIRTOS TAUPYMO POLITIKOS

Premjeras Andrius Kubilius nudduogo, sužinojęs „Lietuvos ryto“ apklausos „Interneto“ tinkle rezultatą — Lietuvos žmonės gana netikėtai santūriai vertina vyriausybės siūlomą žiaurąs taupymo programą, kuri atsilieps daugeliui šeimų. Nuomonės „už“ ir „prieš“ pasiskirstė apylygiai. Ta proga duodamas pasikalbėjimas „Lietuvos rytui“, premjeras džiaugėsi, kad atgarsio visuomenėje sulaukė atvirumo principas, kalbant apie taupymo programas ir kitų metų biudžetą.

A. Kubilius pabrėžė, kad, įgyvendinant taupymo programas, skurdžiausiai gyvenantiems žmonėms išlieka socialinės paramos mechanizmai už elektrą, šilumą. Pasak premjero, „paramos apimtys bus netgi didesnės negu iki šiol. Labiausiai nukentės viduriniai gyventojų sluoksnis — mokytojai, medikai, kurie neteks lengvatų ir negalės pretenduoti į valstybės paramą. Dirbus veržiamės ne todėl, kad būtume užkietėję asketai. Tai padės pagrindą spartesnei ūkio plėtrai, kuri besąlygiškai prasidės“.

Premjeras mano, kad dar pavasarį reikėjo imtis radikalesnių ekonominių priemonių. Deja, buvo reaguota tik politinėmis. Pasak ministro pirmninko, tai, kad prieš kelis mėnesius nebuvo imtasi ryžtingų sprendimų taupyti, pridūrė papildomą problemą, dabar išlaidas tenka mažinti dar labiau, nes daug darbų buvo tešiamu, jau pradėjus aiškėti, kad biudžetą pristigs pinigų.

Kalbėdamas apie neukškimą šalyje, A. Kubilius užsiminė apie „saulėlydžio komisiją“, kurios turėtų padėti išgyvendinti linkusią plėstis biurokratiją ir priimti ryžtingus sprendimus.

• Kražiai. Lapkričio 27 d. Kražių bažnyčioje iškilmingai paminėtos Kražių skerdynių 106-osios metinės. Šv. Mišių metu pašventinta Kražių bažnyčios vėliava — herbas, giedojimo Šiaulių valstybinis choras „Polifonija“.

Kai vaikas paverčiamas politikos įrankiu

Danutė Bindokienė

Kone kasdien girdime, kad įvairiais būdais į Ameriką mėgina patekti nelegalūs imigrantai, dažnai rizikuodami ne tik savo paskutiniomis ištekliais, bet ir gyvybe, nes kelionės atliekamos nesaugiomis priemonėmis. Daugeliu atvejų visa rizika ir vargas būna be reikalo, nes JAV imigracijos įstaigos, pagavusios tokius „zuikius“, bemač grąžina namo. Tačiau ir tas nelegalių imigrantų srauto neužtvėnkia — vis randa nauji būdai ir priemonės juos atgabenti į Ameriką. Neseniai tiek imigracijos, tiek sveikatos apsaugos pareigūnai susirūpino kiniečiais, atvykstančiais iš Kinijos, ypač Kong Hongo, paprastais metaliniais, prekėmis vežti talpintuvais, kurie tūkstantais nuolat plaukia į JAV.

Tačiau visi vargai ir pavojingos kelionės amerikiečiams jau nebe naujiena. Retai kuris šios rūšies įvykis pagauna platesnį dėmesį. O vis tik vienas, kurio galutinės pasekmės dar kol kas nežinomos, pagavo. Tai šešiametis kubiečio berniuko „odiseja“, kai jis su mama, pateviu ir kitais tautiečiais iš Kubos plaukė į Ameriką. Nuskendus laivui, daugamas keleivius, įskaitant ir berniuko artimuosius, prigėrė. Po kelių dienų jį JAV pakrantių apsaugos tarnyba rado plūduriuojantį vandenyne, ištvėrusį į didelę priūpą padangą. Vaikui buvo suteikta medicininė pagalba, o paskui atiduotas giminėms, gyvenantiems Miami mieste.

Berniukas — Elian Gonzales — bemač tapo didvyriu, kasdien jį minėjo ir spauda, ir televizija. Elian buvo apdovanotas pinigais, stipendijomis ir kitokiomis dovanomis, juo labiau, kad Kalėdų metu amerikiečiai paprastai plačiai atveria širdis ir pinigines. Nors vaikas buvo pergyvenęs šurpą tragediją ir netekęs mamos, bet atrodė linksmas, patenkintas, net kupinas vaikų išdaigų. Per trumpą laiką jam pavyko užkariauti nemažos Amerikos dalies simpatijas. Ir sunku pasakyti, kokia vaga būtų toliau tekėjus Elian Gonzales gyvenimas, jei nebūtų įsimačiusi politika.

Vaiko tėvas gyvena Kuboje. Jis pareikalavo, kad našlaitis būtų grąžintas. Netrukus prie reikalavimų prisijungė Fidel Castro ir Kubos komunistai, įžiūrėdami į neskubėjimą siųsti Elian namo gilesnį reikšmę: Amerikos kapitalistai ir nuo komunizmo grėsmės pabėgę kubiečiai tuo būdu

stengiasi statyti dar vieną užtvėrą tarp Kubos ir Vakarų. Kam iš tikrųjų priklauso Elian Gonzales? Tėvui, kuris yra artimiausias jam asmuo, jo šeima? Ar giminaiciams Amerikoje, norintiems berniuką „auginti laisvoje šalyje“? Pagal JAV įstatymus, šeima turi į vaikus pirmenybę, išskyrus tuos atvejus, jeigu tėvai pasirodo netinkami. Tačiau Elian tėvas į šią kategoriją neįeina. Atrodo, kad jo santykiai su sūnumi visuomet buvo geri. Jis ne kartą iš Kubos skambino pasiteirauti, kaip vakutis jaučiasi.

Tuo tarpu Fidel Castro vis garsiau reikalauja „jo pilietį“ grąžinti Kubon. Buvo organizuojamos demonstracijos, rašomi protesto raštai Amerikos vadovybei ir visos reikalas iškerėjo į tarptautinio masto incidentą. Kai pagaliau Amerikos imigracijos įstaigos padarė sprendimą, jis buvo Elian Gonzales tėvo naudai: sūnus turėjo būti išsiųstas namo.

Ar Amerika galėjo kitaip pasielgti? Be abejo, ne, nes į vaikų teises čia kreipiama nemažai dėmesio, o pats Elian yra per mažas daryti sprendimus. Iš tikrųjų jis galbūt ir nesuvokia, kokia audra aplinkui siaučia, kaip jis traukiamas į visas puses ir ne dėl pačių geriausių priežasčių.

„Grumtynės“ tarp komunistinės Kubos ir laisvėje gyvenančių jos žmonių pirmuoju smuiku groja politika, ne vaiko gerovė. Kubiečiai šiame krašte yra ne tik gerai ekonomiška įsitvirtinę, bet turi įtakos Vašingtono ir kitose valdžios įstaigose, nes su jų balsais skaitomasi. Tačiau jų triukšmingos demonstracijos ir reikalavimai, kad Elian būtų paliktas Amerikoje, jau vėl atšaldė kiek draugiškesnius santykius tarp Havanos ir Vašingtono.

Šiuo metu padėtis tarytum sustingusi be išeities. Nors Amerika pripažino, kad Elian Gonzales turi būti grąžintas į Kubą, bet jo gimines — bent laikinai — užblokavo bet kokių eismų. Niekas nenori naujų demonstracijų Miami mieste, nenori be reikalo erzinti ir įtakingų kubiečių, tačiau vis tik problema išspręsti reikia.

Vienas JAV Kongreso narys net mėgino reikalauti, kad šešiametis berniukas būtų iškviestas liudyti Kongreso sesijoje ir pasisakyti, kur jis nori gyventi. Turbūt dabar tai asmuo jau mano, kad tai nebuvo per daug logiška.

LIJUNDRA

PETRAS DIRGĖLA

Iš „Vilties pilnujų“ knygos

GYVENIMO INTRIGA

(Tęsinys)
Nr.18

Petras Povilas ir Jonė Mykolė Tvirbutai, vežami į Sibirą, išstūmė dukterį iš vagono. Sūnui Jonui Dominui ėjo tik dešimti metai, jį tėvai išsivežė į tremtį. Šią žmonių išsiraustymo ir iškraustymo istoriją man papasakojo Mikalijus Tvirbutas. Vakare. Naktį. Rytą jis išvedė į tyrus savo dukterį ir mano sūnų. Mikalijus, papasakojęs šią istoriją, liepė man eiti namo. „Matulas gali mus išduoti. Pakeliui į tyrus mus gali suimti. Laisvėje turi likti žmogus, kuris žinotų Dievo planą“. Kai ėjau namo, ausrojo dangus. Man atrodė, kad austa diena, atšventinta kaip katedra aštuoniasdešimt atšventais metais.

Kas ir aš, kuri rodosi kaip Auschra, graži kaip mėnuo: „Livoniją ima į dangų rekrutai!“ Ir grožybės jų gaisrin draskydama vėtra: „Vaikus ima į dangų rekrutai!“ Leidžia kas kartą šėliuoti ilgnų ir ilgnų: „Tėvus į skaityklą įleiskite, o choleros!“ Dvairių vaikelių — Benedikto Slaniaus ir Pauliaus Dvario — tėvas tapo „vaiknamiai“. Jų į skaityklą ne-

ileidžia.

Petras Povilas Tvirbutas ir Jonė Mykolė Tvirbutienė Sibire mirė, nužengė į pragarus, neprisikėlė. Baltų tikėjimo Tvirbutai, prasidėjusį iš Jono ir Kantės Marijos Leokadijos prieš keturis šimtus metų, į skaityklą neįleidžia. Nelaimėliu sūnus Jonas Dominas Sibire užaugo, vedė Liuciją Daujotaitę, pašaukė į šį pasaulį Lelį ir Lelą ir numirė, ir taip pat nužengė į pragarus, dar neprisikėlė, nė vienas baltų tikėjimo žmogus neprisikėlė.

Lelys Tvirbutas ir Lela Tvirbutaitė grįžo į tėvų giria drauge su Dargiais. Lela ištekėjo už Liuto Dvarčionio. Lelys vedė Haliną Krasnovą, ar jų vedybos ėjo į Dievo planą, apie kurį kalbėjo Mikalijus, aš dar nesužinojau.

Lada Marija Tvirbutaitė Dievas nuvedė į Norvegiją ir ištekino už Berndto Christianseno. Lada Marija pagimdė Berndtui dukteris Elą, Sonją ir sūnų Knutą. Apie Sonją Mikalijus kalbėjo: „Ją labai anksti Dievas įtraukė į savo planą, tačiau labai ilgai bandė. Kai Sonja ištekėjo, Dievas planą pakeitė“.

Elos dukterė Ingeborga Jurgensburg šiandien tekėjo už Kazimiero Augusto Milkero, o Saulenę Daujotaitę, Lelio ir Lelos pusseserę, vedė Sonjos sūnus Ferantė Lisola. „Ferantė yra tas sūnus, kuris pakeitė motušę Sonją Dievo plane, — kalbėjo man Mikalijus Tvirbutas, prieš išvesdamas į tyrus savo dukterį ir mano sūnų. — Daugiau apie planą žinoti dabar tau nereikia. Tuos, kurie per anksti daug sužino, nutrenkia Mos-

sad“.

Iki pat šių tuoktųjų pradžios aš tikėjau, kad žinau svarbią paslaptį — dalelę Dievo plano. Kai atsisėdau šalia Christės Christiansen, mano širdis ėmė stingsi: „Viešpatie, aš žinau, kad yra tavo planas, tačiau nežinau, koks jis! Aš žinau tik tiek, kiek žino kiekvienas žmogus!“

„...maža rūstumo... maža šiaurės. Jos dangaus tematyti mažas pakraštys toje pusėje, kur teka šiaurinė mėlynioji žvaigždė. Ir reikia eiti! Einu. Lauk manęs, Christe Christiansen“. Aš galui tai saktyti, kad visi žmonės iki manęs susitiko ir gyvenimą drauge nugyveno atsitiktinai... Aš galui saktyti, kad nieko neatitinka be išankstinio plano, kad visi žmonės iki manęs susitiko ir drauge gyveno, gerai pinigų susiskaičiavę... O juk iš tikrųjų šios mintys tuščios. Christe! Kaip susiklostė žmogelio galvoj vaizdinys, kuris tarytum banga smelio pilis nuo kranto nuplauka atsitiktinumu, išskaičiavimu, planu, viską, ką mes suprantam?

Išvedino į bažnyčią jaunavedžius. Prasidėjo mišios. Sėdėdau nustebyti. Tuoktis atėjo dar ir trečia pora. Fausta Sudimantaitė, buvusi Radminienė, tekėjo už jaunuolio, kurio vardo nė mintyse nenorėjau išarti. Jos vestuvės kelė šėtonas. Ar gali prie to paties altoriaus tą pačią valandą dvi poras sutuokti Dievas, o trečią — šėtonas? Kraciausi mintys apie šėtoną. Stengiausi išteisinoti bažnyčią, kurioje Fausta tuokėsi. Bažnyčia man atrodė ne sumurėta, o iškalta. Didelė uola,

ledynų atridentas ir mūsų tyrus, igijo bažnyčios pavilą. Pro langus, iškirstus akmeninėse sienose, galėjai atsišaudyti. Jeigu Melnos kalvas užplūtų priešai, Banitų katedra atsišaudytų. Didelių senovės cerkvų apsidės, atsitolinusios nuo altoriaus, išsikišdavo toli į slėnius — į kautynes pačios verždavosi ir vesdavo paskui save karius. Ruso akimis pažiūrėjęs, mūsų katedros apsidę pavadintum tik apsidole, mažutėlyčiu juvelyro, o ne akmeniško dirbinio. Žmonės kariauja ir mintimis, ir ginklais, šventųjų aureolėmis lyg skydais prisidengia. Žmonės žino, kad karų niekas nelaimi. Kodėl žmonės kariauja? Tas, kuris klausia, turi ir atsakyti. Kodėl Matas Butkus veržėsi ne prie Lados Marijos, o prie jos vyro Berndto sesers Christės? Aš klausiau, aš turėjau ir atsakyti. Kiekvienas žmogelis klausia, numiršta, neatsakęs nė į vieną klausimą. Ir aš numirsiu klausdama, o ne atsakydama.

„Christe Christiansen, tu esi toli, kitame krante, toliau negu tėvas, motina, lauzas, laiška, spanguolės. Tu esi toliau negu rūpesčiai, apie kuriuos žmonės šneka, esi taip toli, kad jau suprantu: esi nepasiekiamas“.

Barutė Martovienė sėdėjo šalia manęs trapi lyg vaikas. Christė Christiansen jaučiau šalia savęs kaip ramų visur tvyrantį liūdesį. Christė palenkė galvą prie mano ausies ir paklausė:

— Kas ji?

— Buvusi mano mokytoja.

(Bus daugiau)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

SU „PAX CHRISTI“ SUTAIKYTI JERUZALĖ

Nežinia, ar kada nors išsipildys svajonė matyti Jeruzalę pasaulio sostine. Šiandien šis miestas ir žemė gali būti vadinama smurto kupinu prietaravimu tarp etninių grupių ir religijų ženklu. Apie tai Italijoje leidžiamo žurnalo „Jesus“ bendradarbiai kalbėjosi su vyskupu Michel Sabbah, šventojo miesto lotynų apeigų Bažnyčios patriarchu, išrinktu „Pax Christi International“ prezidentu.

Palestinoje kyla daug problemų. Kurias reikia spresti skubiausiai?

Nepaisant visų sutarčių, situacija tebėra konfliktinė, nesiliauja kivičiai, atimėjama žemė, kuriamos ir apgyvendinamos naujos kolonijos, griaujami palestiniečių namai, nusavinamas vanduo. Tarkim, i Betliejū vanduo tiekiamas kas dešimt dienų, tuo tarpu izraeliečių kolonijose gėlės ir žemės sklypai laistomi kiekvieną dieną. Palestiniečių teritorijose negalima naudotis poteminio vandens ir be atsakingų izraeliečių leidimo kasti šulinius. Kita problema — atsisakoma patvirtinti Jeruzalėje gyvenančių palestiniečių dokumentus. O kada pabėgėliams bus išduotas leidimas grįžti? Apskritai konfliktas tebesitęsia politiniame ir socialiniame lygmenyje, tačiau labiausiai žeidžiamas žmonių širdys. Sunkiausiai išsprendžiama dalema — Palestinos valstybės nepriklausomybė ir Jeruzalės vaidmuo.

Ar numanote, kaip būtų galima tai išspręsti?

Nematyti galimybes patenkinti tautinius izraeliečių ir palestiniečių interesus. Ir vieni, ir kiti turėtų likti Jeruzalėje, tačiau turėtų būti vienodai suverenūs ir laisvi, turėtų vienodas teises ir pareigas. Deja, taip nėra.

Šias problemas ketina spręsti naujoji vyriausybė.

Manau, kad naujoji izraeliečių vyriausybė verta pasitikėjimo. Premjeras pasiryžęs tęsti taikos procesą. Palestiniečiai tam pasirodė — tai vienintelis jiems galimas pasirinkimas. Pozityvių ženklų sulaukiame iš Sirijos. Todėl galima tikėtis taikos.

Apie šios žemės ir palestiniečių problemas jūs kalbate labai atvirai. Ar nebijote būti apkaltintas per dideliu šališkumu?

Norintis tarnauti tikrai turi palaikyti abi puses ir padėti joms kartu siekti taikos. Būdami šališki rizikuojame vienam suteikti pirmenybę prieš kitą — taip tik pakurstytume karą. Aš esu už tai, kad konfliktuojančios pusės susitauktų ir taikiai gyventų, tačiau negaliu nutykti nepasakę tiesos — palestiniečiai yra engiami. Smerkiu smurtą prieš izraeliečius, nes suprantu, kad smurtas gimdo smurtą.

Kaip vertintumėte tarpautinės bendruomenės izraeliečių — palestiniečiųs rodama dėmesį?

Dėmesys rodomas, tačiau veiksmų nėra. Tuo metu, kai buvo įsiveržta į Iraką ir Kosovą, čia buvo vykdomos kitokios akcijos, priimami kitokie sprendimai... Dėl Izraelio ir hebrajų tautos gerovės reikia padėti Izraeliui taikiai gyventi su kaimynais arabais, priešus paversti draugais. Nepaisant taikos sutarčių (turiu

galvoje Egiptą ir Jordaniją) širdys tebėra nesutaikytos. Kol nebus išspręsta palestiniečių problema, arabų tauta viduje išliks tokia pati, nepasikeitusi.

Kaip reagavote i paskyrimą „Pax Christi International“ prezidentu?

Džiaugiuosi galėsiąs tarnauti taikai didelėje ir daugelyje pasaulio šalių atstovaujamoje organizacijoje. Palestinoje turime žinoti nesą palikti kenčianti vieni. Yra kitų tautų, kurios galbūt kenčia labiau nei mes.

XXI amžius, 1999 m. Nr. 90

XX AMŽIAUS KANKINIAI

Iki 1999 m. spalio pradžios Vatikane buvo surinkta 10,000 nukankintų krikščionių-dvasininkų, (vienoūlių ir pasauliečių) pavardžių — ir tai yra tik lašas jūroje, sakė ukrainiečių katalikų vyskupas Michael Hrinčisin. Jis vadovauja Šventojo Sosto komisijai, atsakingai už žinių apie naujus kankinius rinkimą. Juk dešimtys tūkstančių krikščionių buvo nacių koncentracijos, šimtai tūkstančių — sovietų gulaguose. Ne mažiau krikščionių buvo dėl persekiojimų Kinijoje, Šiaurės Korėjoje, Vietname, kai kuriose Lotynų Amerikos ir Afrikos šalyse. Tiesiog sukrečia suvokimas, kokia gausybė kankinių yra visuose planetoje žemynuose, — ir taip yra XX amžiuje, kuris dažnai vadinamas žmonių pažangos amžiumi. Žmonių, nužudytų vieni dėl to, kad buvo krikščionys, skaičius XX amžiuje suluginamas su kankinystės maitais per kitus devyniolika krikščionybės šimtmečių. Ir XX amžiaus gale ta kankinystė dar vis nesibaigė: vyskupo M. Hrinčisin vadovaujama komisija ir spalio gale gavo sąrašus naujų prievartos aukų Ruandoje ir Rytų Timore.

(XXI amžius)

KUNIGAS STATKUS IŠKELIAVO AMŽINYBĖN

1999 m. gruodžio 26 d., sekmdienio rytą, East Grand Rapids miesto Spectrum East ligoninėje mirė tėv. Eduardas Statkus, sulaukęs 91 m. amžiaus.

Velionis gimė 1908 m. Pike-luose, netoli Latvijos sienos, lankė Mazeikių gimnaziją ir baigė Telsių seminariją. Jis buvo paskirtas klebono padejeju Kvedarnoje, Palangoje, Tauragėje ir Švėkšnojė. Karo metu atvykęs į Vokietiją, tėv. Statkus ėjo kapeliono pareigas įvairiose stovyklose — Amberg Opf, Rothernburge, Dillingene, Augsburg, Ansbache. 1951 m. atvyko į JAV, į Michigan valstijos arkidieceziją. Čia jis darbavosi daugelį metų, ypač Roscommon, Muskegon Heights ir Grand Rapids miestų parapijose. Kadangi mokoje latviškai, 1981-1995 m. buvo paskirtas į latvių Our Lady of Aglona parapiją.

Gruodžio 29 d., po koncelebruočių Mišių, aukotų vyskupo Robert J. Rose, tėv. Eduardas Statkus buvo palaidotas Šv. Petro ir Povilo kapinėse, netoli lietuviško kryžiaus.

• Kai jausmai ragina, o protas stabdo — važiuojama vidutiniu, bet užtikrintu, greičiu.



1987 m. Palaimintojo Jurgio Matulio beatifikacijos metu Romoje, Nekaltai Pradėtos Marijos seserys iš Putnamo su popiežium Jonu Paulium II. Kaireje, antrąjį nuo šv. Tevo yra to meto ir dabartinė Šiaurės Amerikoje seserų vadovė sesuo Paulė Savickaitė.

ŠVENTŲJŲ METŲ KALENDORIUS LIETUVOJE

Šventieji metai, prasidėję Kūčių vidurnaktį Romoje, kiekvienoje krikščioniškoje šalyje turi savą kalendorių. Jis liturginių metų ritmu pažymi svarbiausias Didžiojo jubilėjaus šventes, taip praneša Lietuvos vyskupų konferencijos 2000 m. Jubilėjaus komitetas.

* Gruodžio 31-ąją, pasitinkant 2000-uosius metus, Lietuvos parapijose buvo siūloma rengti maldos Vigilijas. 2000-ųjų sausio 1-ąją buvo minima Pasaulinė taikos diena, pagerbiama Šventiausioji Mergelė Marija — Dievo Motina. Per Mišias buvo skaitoma evangelija apie tai, kaip prieš aštuonias dienas Betliejuje gimusi Marijos kūdikiui buvo duotas Jėzaus vardas.

* Sausio 22 d. pagal Šventųjų 2000-ųjų metų kalendorių numatyta Klaipėdoje surengti Lietuvoje esančių krikščionių konfesijų Ekumeninį susitikimą. Sausio 23 d. Lietuvos bažnyčiose bus aukojamos Šv. Mišios už krikščionių vienybę.

* Vasario 13-ąją bus mel-dziamasi už ligonius ir medicinos darbuotojus, parapijoms siūloma rengti programas senelių namuose ir ligoninėse. * Vasario 16-ąją, minint Valstybės atkūrimo dieną, Lietuvos vyskupų konferencijos 2000 metų jubilėjaus komitetas siūlo parapijose prisiminti iš jų kilusius žymius, Lietuvos valstybei nusipelnusius žmones.

* Kovo 4-ąją Lietuvoje, taip pat ir Romoje bus švenčiama Šv. Kazimiero — Lietuvos globėjo šventė.

* Balandžio 9-ąją Lietuvos bažnyčiose bus aukojamos Šv. Mišios už benamius, migrantus ir pabėgėlius.

* Balandžio 23-ąją — Velykos — Kristaus prisikėlimo šventė.

* Gegužės 7 dieną tikintieji melsis už gyvas ir mirusias motinas.

* Gegužės 19 dieną Kaune iškilmingai atidaromas Lietuvos II Eucharistinis kongresas.

* Birželio 25 d. — Šventiausiojo Kristaus Kūno ir Kraujo iškilmės — Devintinės.

* Liepos 2-ąją vyks Giesmių šventė „Kristui gieda Lietuva“.

* Rugpjūčio 13-ąją bus mel-dziamasi už žemdirbius, rug-sėjo 3-ąją — už mokslininkus, universitetų dėstytojus, mokytojus. Siūloma miestuose, kur yra aukštųjų mokyklų, rengti tikinčiųjų susitikimus su mokslo žmonėmis.

* Spalio 15-ąją Lietuvos bažnyčiose vyks Šv. Mišios už šeimas, lapkričio 26-ąją — už pasauliečių apaštalavimą.

* Gruodžio 31 dieną siūloma visose parapijose rengti maldos Vigilijas, pasitinkant pirmuosius trečiojo tūkstantmečio metus.

* 2001-ųjų metų sausio 8 dieną — Vilniaus arkikatedroje bazilikoje vyks Jubiliejinį Šventųjų metų užbaigimo iškilmės.

(Elta)

BALTARUSIJOJE NUNIOKOTAS MUZIEJUS, IŠNIEKINTA KOPLYČIA

Vilniaus krašto Pranciškaus Skorynos baltarusių kalbos draugija prieš Kalėdas prie Baltarusijos ambasados Vilniuje ruošėsi surengti mitingą-piketą, kad apgintų koplyčią ir muziejų, esančius Vitebsko apskrityje, Vašuno Dobšyckio rajone. Rugšėjo 28-ąją buvo įvykdytas banditiškas išpuolis prieš istorinį-etnografinį muziejų „Zasciankova chatka“, kuris yra Vilniaus krašto baltarusių draugijos struktūrinis padalinys. Šis išpuolis įvykdė vietos kolkio „Raudona vėliava“ pirminkas Gyrinas, vyriausiasis agronomas Vasiukovičius ir apylinkės milicijos vyresnysis Kyčycas.

Be prokuroro sankcijos šitruelė išlaužė muziejaus duris, iš dalies apgadino muziejaus ekspoziciją, padarydami muziejui didelių materialinių nuostolių. Jie žiauriai sumušė muziejaus sargą Antoną Miachovičių ir Vilniaus rajono deputatą, Vilniaus krašto baltarusių kalbos draugijos pirminką Jurijų Gilį. Jėga išodinė jo kaimo vietovėmis, muše, grasino nužudyti. Po to, surašę fiktyvų protokolą, kurį patys pasirašė nuvežė J. Gilį į Dobšyckio rajono milicijos nuovadą, kur jis buvo uždarytas į areštinę. Jam nebuvo leista pasinaudoti advokato paslaugomis, susiekti su Lietuvos ambasada Minske.

Teisėja Aršynova, palaiky-

dama kolūkio vadovus, neiškvietusi į teismą liudininko A. Miachovičiaus, paskelbė nuosprendį apie J. Gilio areštą septynioms paramos. Tik įsikūrus Dobšyckio rajono prokuroriui, objektyvesnis įvykio iš-

tyrimas ir prokuratūros protestas prieš šį teismo nuosprendį privertė šią teisėją peržiūrėti bylą ir išleisti J. Gilį į laisvę.

Per išpuolį prieš muziejų buvo išniekinta Šventosios šeimos koplyčia, kojomis sutrypti Fatimos Dievo Motinos ir Po- piežiaus paveikslai.

XXI amžius

*Anglijoje tūkstantmečio paminėjimo pamaldų metu Canterbury arkivyskupas dr. George Carey ragino visuomenę grįžti prie krikščioniškų vertybių. Jis aiškino, kad Jėzaus pamokymai dažnai lieka užmiršti, o modernūs pasaulis išitikinęs, jog „palaiminti turtinėjai, nes jie paveldės žemę“ arba „palaiminti tapon garsenybėmis, nes juos toliau pagirs žmonės“. Jis kritikavo turtuolių ir garsenybių kultą.

*JAV pasižymi dosnumu. Roper centro viršininkas nesejniai surinko duomenis apie įvairių pasaulio kraštų gyventojų pasisakymus apie labdarą ir pan. Rezultatai — amerikiečiai pasižymėjo visose srityse:

*Klausimas: Ar per pastaruosius 12 mėn. paaukojote laiko, dirbdami labdarinę darbą? 49% amerikiečių, 13% vokiečių, 19% prancūzų atsakė — taip;

*Klausimas: Ar per pastaruosius 12 mėn. paaukojote pinigų labdarai? 73% amerikiečių, 44% vokiečių, 43% prancūzų atsakė — taip;

*Klausimas: Kiek pinigų per pastaruosius 12 mėn. paauko-

jote labdarai? (vidutiniškai) amerikiečiai — 851 dol., vokiečiai — 120 dol., prancūzai — 96 dol.

Gal nereikėtų stebėtis apoklausų rezultatais, nes 75% amerikiečių pasisako, kad yra pareiga remti labdarą, o tik 46% britų sutinka. (WSJ)

*Kaunas. Lapkričio 12-14 d. Kauno arkivyskupijos Jau-nimo centre vyko Gyvenimo ir tikėjimo instituto vykdomojo kurso „Asmeninis dvasinis vadovavimas“ seminaras „Asmeninio Dievo įvaizdžio suvokimas“, kuriam vadovavo kun. V. Sadauskas, SJ, V. Šadzevičiūtė, B. Mališkaitė, SJE.

2000 - tantieji

Dieve, labai Tavęs prašau tegul 2000 - tantieji būna meilės, ištvermės ir gerumo metai! Tegul sklinda gėris, ir tą pačią pasakutinę skundėlę iki to lemtingos valandos nieks nesipyksta, neprieštarauja ir nesikraudžia.

Atiū Tau, Dieve, už viską ką padarei.

Jonas Našlūnas

Vilniaus miesto 40-tos vidurinės mokyklos IV klasės mokinys

(šį rašinėlį kaip sveikinimą parašė J. Našlūnas per lietuvių k. pamoką)

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATŲ, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Audas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME SKALBIMO MAŠINOS, SILDYTVUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS
TEL. 773-585-6624

Norite kokybiškai atnaujinti savo namo išorę ar vidų ir neišeiti daugybės pinigų!
Skambinkite tel. 708-728-9545 Egidijui.

Nuo sausio 8 d. kiekvieną šeštadienį 9 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje — pramoginiai vakarai „Kviečiame pasilinksinti“. Gros ir dainuos Virgis Švabas, veiks baras.

Reikalinga namų prižiūrėtoja pilnam darbo laikui, gyvenimui suteikiamas atskiras kambarys su TV, Lake Shore Drive rajone. Rekomendacijos būtinos. Tel. 312-255-1197, 312-255-1919.

Moteris su aukštuoju išsilavinimu ieško darbo. Gali prižiūrėti seną žmogų ir gyventi kartu, nes yra vieniša. Moka lenkų, rusų ir silpnai anglų kalbas. Turi rekomendaciją ir vairuotojo leidimą. Skambinti Jolita, tel. 773-476-3414.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 584-4285
(708) 425-7100

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensiškai nuolat

Apartment for Rent
Marquette Pl. area; heated with range & refrig. 1 bedrm. \$325 a mo. Call 773-476-8727.

Help Wanted
Full time/part time housekeeper. Experience preferred. Includes weekends. Ability to speak English. Apply in person to: Judd's Red Derby, 127 St. & Kedzie Ave., Blue Island, IL 60406.

Home Health Care Incl. Agency
Ieško 3 moterų ir 2 vyrų prižiūrėti vyr. amž. žmones. Reikalinga anglų k., kantrybė, atjautimas, vairotojo leidimas ir patirtis. Skambinti Phil, tel. 414-763-2615.

Dvi moterys ir vyras ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, vaikus ir atlikti namų ruošą. Viena moteris galėtų gyventi kartu. Tel. 708-425-9047.

Prižiūriu vaikus savo namuose. Pravedu pamokėles. Skambinti 773-847-5723, Vidai.

KOKIĄ SPAUDĄ PASIRENKAME 2000 M. KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUJE

Pasitikdami naujuosius 2000 metus, ar prieš Kalėdas, tikriausiai stengėmės apdovano-ti savo artimuosius čia, Amerikoje, ir gimines ar pažįstamus Lietuvoje. Mūsų kiam kartais sunku parinkti dovanas, nes viskas prieinama ir daiktų netrūksta. Dar sunkiau yra apdovanoti gimines Lietuvoje.

Šiuo metu žmonės Lietuvoje sunkiai gyvena. Po Naujųjų metų kainos vėl pakilo buitiniams reikalingams. Nebelieka tų litų geresnei spaudai. Žmogus gimsta tam, kad suklytų gėrį, džiaugsmą. Tuo tarpu Lietuvoje žmonės, ypač jaunimą, spauda ir televizija maitina pikantiškais nuotykiiais, žudynių, muštynių aprašymais ir įvairiais taršalais.

Lietuvoje sunkiai vertiasi visi katalikiški leidiniai. Kai kas tuo net džiaugiasi. Bet prisiminkime, kiek daug gerų darbų nuveikė Lietuvos katalikai okupacijos laikotarpiu. Čia noriu pažymėti, kad „XXI amžius“ liko bene vienintelis patriotinės — katalikiškos minties laikraštis Lietuvoje.

Džiugu, kad „XXI amžius“, atlaikęs visas politines, moralines bei finansines blokadą, išsivilkęs iš kuklių biuletenio marškinėlių, liko jau gana rimtas ir plačiai žinomas laikraštis. Šio laikraščio skaitytojai džiaugiasi, nes „XXI amžius“ jie išsako savo susirū-

pinimą, problemas, rūpesčius ir džiaugsmus. Čia rašoma apie tautos kultūrą, tikėjimą, moralę, švietimą ir auklėjimą. Tai vertybės, į kurias dedamos Lietuvos žmonių ir ateinančių kartų viltys. Politika irgi nesvetima. Gerai išmąstytais politiniais straipsniais, o ne šmeižikiškais pareiškimais, diskutuojama „XXI amžiaus“ puslapiuose. Šiame laikraštyje žinių yra ne vien iš vieno miesto, kad ir Vilniaus, bet iš visos Lietuvos; kaimo, miestelių ir miestų. Iš parapijų gyvenimo, tautinių ir religinių minėjimų aprašymų, kultūrinių įvykių, poezijos ir dailės. Ši krikščioniška laikraštį skaitydami, galime pažinti Lietuvos tikrą kaimą, gyvenimą, paukščius ir visą aplinką. Jaunam skaitytojui kartą per mėnesį pradėjo eiti 4-rių puslapių priedas, kur jauniems gali rašyti, pasakoti apie savo darbus, problemas ir mokslą.

„XXI amžius“ įdomus ir užsienio lietuviams, nes rašo apie viską krikščionišku poziciju, analizės ir diskusijas apie aktualijas ne tik krikščionio, bet iš kiekvieno tautiečio. „XXI amžius“ ieina dvasiškai per savaitę — trečiądieniais ir penktadieniais po 16 puslapių, o jo kaina JAV skaitytojams apie aktualijas ne tik krikščionio, bet iš kiekvieno tautiečio. „XXI amžius“ ieina dvasiškai per savaitę — trečiądieniais ir penktadieniais po 16 puslapių, o jo kaina JAV skaitytojams apie aktualijas ne tik krikščionio, bet iš kiekvieno tautiečio. „XXI amžius“ ieina dvasiškai per savaitę — trečiądieniais ir penktadieniais po 16 puslapių, o jo kaina JAV skaitytojams

2000 metų jubilėjaus progą pasirinkime gerą spaudą, o savo artimuosius Lietuvoje apdovanokime „XXI amžiaus“ prenumerata.

Marija Remienė

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

KELETAS PASTABŲ „WILLIAMS“ KLAUSIMU

1999 m. gruodžio 21 d. „Draugas“ laikų skyriuje buvo puikiai dėl „Williams“ sutarties. Viena Bronius Nais: cituoja kelis profesorius, kurie, kaip ir jis pats, galvoja, kad ši sutartis yra labai neaukštinga Lietuvai. O Linda Rugienė net perspėja, kad per „Williams“ gali būti prarastas Lietuvos valstybės savarankiškumas. Čia verta paminėti, kad, kas dėl Lietuvos energijos ūkio, Lietuvos savarankiškumas yra iš dalies jau prarastas: prieš „Williams“ atėjimą mes jau sėdėjome Rusijos „Lukoil“ ir Mažeikių naftos bendrovėje įtvirtintus rusų tautybės vadovų kišenėje. „Lukoil“ galėdavo produkciją nutraukti, kada tik panorėdavo, sustabdyma naftos pristatymą. Nenuostabu, kad ši Mažeikių bendrovė iki šiol Lietuvos iždai yra padariusi šimtus milijonų litų nuostolių, kuriuos reikėjo sumokėti Lietuvos mokesčių mokėtojams. Vien tik per praėjusius 18 mėnesių Lietuva, kaip bendrovės savininke, turėjo 300 milijonų litų nuostolių. Ar gerai buvo padaryta, kad buvo susidėta su „Williams“?

Reikia atsiminti, kad Lietuvai buvo tik penki pasirinkimai:

1. Priimti sąlygas vienintelioms Vakarų bendrovėms, parodžiusios susidomėjimą bankrutuojančia ir didelius nuostolius nešančia Mažeikių bendrove.
2. Parduoti dalį akcijų „Lukoil“ ar kuriai kitai Rusijos naftos bendrovei, paliekant tapę Mažeikių vadovybę.
3. Ir toliau būti bendrovės šimtaprocentine savininke, bet bandyti iš pagrindų pakeisti ne tik bendrovės vadovaujantį, bet ir techninį personalą, nepaisant Maskvos grasinimų dėl ten dirbančių rusų tautybės asmenų persekiojimo ar diskriminavimo.
4. Palikti viską, kaip ir buvo, ir toliau subsidijomis remti Mažeikius, nors ir paaiškėtų, kad tie pinigai nukeliauja į Maskvos mafijos kišenę.
5. Uždaryti Mažeikių naftos distiliacijos įmonę ir importuoti benzina, kaip daro latviai ir estai.

Labai gaila, kad ne tik Lietuvoje, kairiųjų valdomojoje žiniasklaidoje, bet ir išvejojose yra galvojančių, kad „Williams“ klausimą reikia vertinti vien tik iš ekonominio požiūrio, pamirštant, kad tai yra ir lietuvių tautos išlikimo klausimas. Juk negalima leisti, kad energijos srityje visi atsistatytume Maskvos kišenėje. Todėl bent mums, besirūpinantiems Lietuvos ateitimi, neturėtų kilti klausimas, ar šiuo atveju reikėtų orientuotis į Rytus, ar į Vakarus. Ypač kai ir grynai ekonominiu požiūriu logiškas galvojimas pasisakyti už „Williams“. Apie tai jau esu rašęs „Draugo“ gruodžio 2 dienos numerioje. Energijos srityje turime leisti „Williams“ mus išvaduoti nuo priklausomybės Rusijos malonei. Pradžia jau padaryta: „Williams“ jau atleido didelę dalį Mažeikių naftos vadovaujantį personalą. To pati viena Lietuva nebūtų drįsusi padaryti. Taip pat „Williams“, kaip stambi prekiautoja naftos gaminiais, gal padės Mažeikių produktams įtvirtinti Vakarų rinkose.

Zemona Prūsas
Chillicothe, OH

LAIKO SKAIČIAVIMAS

Sintautų pradžios mokykloje buvo mokytojas Černevičius. 1941 metais komunistai jį ištrėmė į Sibirą. Veliau jis grįžo į Lietuvą, jau bodamas invalidas, be kojos. Jis liepė mums išgauti iš karklo 10 pagaliukų ir atsinešti į mokyklą. Jis aiškino, kad delimitis prasideda skaičiumi 1 ir baigiasi skaičiumi 10; šimtas prasideda skaičiumi 1 ir baigiasi skaičiumi 100; tūkstantis prasideda 1-u ir baigiasi 1000.

Šv. Marijos parapijos Michigan City, IN, biuletenis 1999. 12.5 d. pranešė, kad popiežius Jonas Paulius II paskelbė 2000-tuosius metus jubiliejiniais metais krikščionims, nes trečiasis tūkstantmetis prasideda šiuo 2001 metais. Žydams tai bus 5761, kinams — 4698, o mahometonams — 1421.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pareiškė, kad „netrukus prasidėsime skaičiuoti paakutiniuosius dvidešimto amžiaus metus“. („Draugas“, 1999.12.29).

Lietuvos astronomų sąjunga paskelbė, kad 2000 metai nėra trečio tūkstantmečio pradžia, o tik antrojo tūkstantmečio paskutiniai metai. Profesoriaus Vytautas Straizys, astronomų sąjungos pirmininkas, pasakė, kad žiniasklaidoje gausu klaidinančių pareiškimų, jog nuo 2000 m. sausio 1 d. prasideda naujas tūkstantmetis („Draugas“, 2000.1.1. d.).

Katalikų laikraščio „The New World“ redaktorius Tom Sheridan parašė, kad, matematiškai kalbant, naujas tūkstantmetis prasidės 2001 metais. Bet toliau jis aiškina, kad sunku sulaukyti viešosios nuomonės bangą, norinčią šį jubiliejų greitai atšvęsti.

Kai kurie radio ir televizijos komentatoriai irgi pradeda abejoti dėl tokio skaičiavimo tikslumo. Jei minime 2000 metų nuo Kristaus gimimo, o jų yra tik 1999 m., tai tie vieni metai kur nors pradingo.

Tikime, kad šiais paskutiniiais XX šimtmečio metais „Draugo“ fondai tikrai pavyks pasiekti milijoną. Fondo vadovas Bronius Juodelis ir gausūs aukotojai galės džiaugtis, kad ši puiki svajonė bus įgyvendinta šiais krikščionių jubiliejiniais metais.

Kazys Skaisgirys,
Beverly Shores, IN

2000 METŲ SEIMO RINKIMAI

Vienas mūsų giminaitis, Si-biro tremtinys, Gulago kalnys, rašo mums iš Vilniaus: „Mes labai norėtume sulaukti dar vieno stebuklo. Butent, kad 2000 metų rudens Seimo rinkimuose komunistai (LDDP) nesurinktų nė 5 proc. balsų. Tada LDDP vadai nepatektų į Seimą. Butų nukirpta dar viena Maskvos virvė“.

Žinoma, niekas dabar — 10 mėnesių prieš rinkimus — negali numatyti, kas įvyks 2000 metų spalio mėnesį. Mūsų giminaitis toliau rašo: „Mėginsime komunistus (LDDP) patraukti per danti, nes pajaukos net ir raudonieji bijo. Visur mes skelbsime, kad: a. LDDP — Lietuvos demokratijos duobkasių partija. b. Ant visų sienų ir tvorų išklijuosime: Šluokim laukan komunistus, kad jie Lietuvos neklistų!“

Lauksime 2000 metų spalio mėn. pabaigos — Lietuvos Seimo rinkimų. Antanas Klimas
Rochester, N.Y.

KĄ PASĖSI, TĄ IR PJAUSI...

Daug tautiečių manęs klausia, ką nori pasiekti su lankstinukais/leidinukais? Lietuvoje tiek daug visokių problemų, o tu užsiimi tokiais mažais. Bandysiu pasiskinti.

Lankstinukas yra specifinė informacija. Tiksliau pasakius, tai kondensuota tam tikros šventovės, bažnyčios, valstybinio paminklo ar kito valstybinio ar religinio objekto „istorijėlė“.

Lankstinukas atlieka dvigubą darbą. Aprašoma to paminklo ar bažnyčios istorija — praeitis, architektūra ir menas. Lankstinukais labai domisi Lietuvos jaunimas bei studentija. Labai smalsiai juos įsigeria ir svetimtaučiai, turistai, juos sudomina Lietuvos praeitis su aukšta kultūra, o Lietuva gali tuo pasi-didžiuoti! Įdomūs lankstinukai padeda svetimtaučiai susidaryti geresnį įvaizdį ir turistai daug ilgiau pasilieka tame krašte.

Pasaulio vienuolynas jau turi spalvotus lankstinukus septyniomis kalbomis. Neatsilikia ir šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje — keturiomis kalbomis, O Vilniaus bazilika — šešiomis kalbomis. Bazilikos katedros leidinį miela paimti į rankas. Spalvotom iliustracijom ir aprašymais liudija aukštą meną, didingą Lietuvos praeitį ir kartu įrodo, kad katedros požemiuose išsisi 800 metų Lietuvos valstybingumo liudytai.

Kyla klausimas, kodėl ši leidėjų grupė nesirytta panašaus pobūdžio leidinukus išleisti apie šv. Petro - Povilo bažnyčią Vilniuje (tokia aukšto meno bažnyčia rasite tik Romoje), šv. Onos bažnyčią (kuria Napoleonas norėjo „ant savo delno nusinešti į Paryžių“) ir daugelis kitų bažnyčių Vilniuje, Kaune ir kitose vietovėse. Lietuvoje jau išleisti turistiniai leidinukai apie miestus ir miestelius. Specifinių valstybės paminklų leidinių dar nematyti. O Lietuvos jaunimas ir turistai norėtų paskaityti istoriją apie Gedimino, Traikų, Kauno, pilis ant Nemuno pakrančių, kurios stabdė kryžiuotių veržimąsi į Lietuvą.

Esame įsitikinę, kad tik jaunimo pagalba bus atstatyta Lietuva kitokiais pagrindais. Tai ir paruoškim jaunimui leidinukų apie Lietuvos panteoną ir šventoves. Tos mažos „istorijėlės“ padės jaunimui subręsti tautiškuoju patriotizmu bei religiniu pagrindu. Jis pamils Lietuvą, gerbs Lietuvos istoriją ir, reikalui esant, gins jos laisvę.

Čia tinka liaudies patarlė: „Ką pasėsi, tą ir pjausi“.

Algis Liepinaitis
Chicago, IL

* Nelegalūs migrantai su-rado naują landą į Lietuvą, tvirtina „Lietuvos rytas“ (01.07). Per tarpininkus pasinaudodami formaliais Lietuvos piliečių kvietimais jie gaus oficialias visas. Per dvi dienas Vilniuje sulaukyta 13 Pakistano piliečių, kai kurie jų turėjo Lietuvos konsulate Jungtiniuose Arabų Emyratuose išduotas visas.

* Aplankęs uostamiesčio slaugos ir vaikų namų globotinius bei išdalinę dar likusias dovanėles, trečiadienį kartu su Sniego karaliene Kaledų Senelis sraigtasparniu išskrido į Laplandiją. Prie siuruso pakilti UAB „Klaipėdos avialinijos“ sraigtasparnio Kaledų Senelis su visais į palydėtuves susirinkusiais paklūs smagų šokį ir atsidėkdamas už transportą bendrovės vadovams įteikė dovanėles — šildintus širdutes. (Dra)

A. † A.

JUOZAS JURKUS

Gyveno Rochester, NY. Mirė 1999 m. gruodžio 29 d., sulaukęs 81 metų.

Gimė Lietuvoje, Birštone. Amerikoje išgyveno 50 metų. Nuliūdę liko: duklė Nijolė Zoloto, žentas Jerrold, anūkės Lydia ir Aleksandra; sūnūs: Linas, marti Susan, Rimas, marti Diane, anūkai Elytė ir Linas; taip pat du broliai ir dvi seserys Lietuvoje.

Velionis priklausė BALFui ir buvo ilgametis uolus vaikėjas LB Rochester apylinkėje.

A. J. Juozas buvo palaidotas 2000 m. sausio 2 d. Pittsford, NY, kapinėse po šv. Mišų, atnešant už jo sielą šv. Jurgio bažnyčioje, Rochester, NY.

Nuliūdę: duklė, sūnūs, anūkai ir kiti giminės.

Tel. 630-983-9897.

Mūsų mylimai

A. † A.

BIRUTEI SKORUBSKIENEI SODEIKAITAI

mirus, didelio sielvarto ir sunkios netekties prislėgtą dukrą RIMĄ, žentą ALGĮ ir anūkelį MATUKĄ TAMOŠIŪNUS bei artimuosius šeimos narius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jadvyga Povilaitienė

Krikšto duklė Loreta Baum (P.)

Rimgaudas Povilaitis



A. † A. PETRONĖLĖ ORINTAITĖ JANUTIENĖ

Gimė Lietuvoje 1905 m. vasario 18 d. Mirė Los Angeles 1999 m. gruodžio 16 d. Lapkričio Petronėlė man padavė raštelį: jame surašytos bibliotekos, kurioms reikėtų jos raštų ir laikų išsiųsti, tačiau ką ir kam skiria, neparasyta. Formalaus testamento nesudarė.

Seniai buvo sakiusi, jog nori būti palaidota Kudirkos Naumiesčio katalikų kapinėse. Ten palaidota jos motina, dvi seserys, brolis ir kiti giminės. Gal porą savaičių prieš mirtį, prasiarė: „Juk jūs mane sudeginsite“... Priminiau laikraštį „Literatūra ir menas“ buvusį Alės Rūtos eilėraščių, jame yra posmas, jog autorė nenorėtų Lietuvoje grįžti pelenų sauja, ji atsakė: „Darykite kaip išmanysite“...

Lapkričio 30 d. su religiniu aptarnavimu ją aplankė kun. Stanislovas Anušis. Gruodžio 11 d. pasijuto blogai, nuvežiau į ligoninę, nustatė, jog širdis blogai veikia ir prasidėjęs plaučių uždegimas. Slaugymui parvežta namo gruodžio 14 d., mirė gruodžio 16 d. rytmetį.

Mudu sutuokė Kaune šv. Kryžiaus (Karmelitų) bažnyčioje klebonas kun. Vincas Mieleška 1939 m. gruodžio 2 d.

Prieš išvežant į ligoninę, Petronėlė jau buvo gavusi žinią, jog Lietuvių Rašytojų draugijos literatūros premija jai paskirta už knygą „Būk žmogus, Žabulė“. Linksma pakalbėjo apie savo kūrybą ir manęs paklausė: „Ką tu darysi su premijos pinigais?“ Pasakiau, jog tu pinigų man nereikės, jie turėtų eiti Kudirkos Naumiesčio moksleivių švietimui. Ir per atsisveikinimą gautos aukos, jei kitaip davė nenurodyta, bus ten pasiųstos. Aukotojų sąrašą tvarko sūnus Donatas ir su padėka aukotojams ji paskelbė.

Padėka šv. Kazimiero parapijos klebonui A. Olšauskui, kun. S. Anužiui už laidotuvių pamaldas ir šv. Mišias, prel. J. Kučingiui už asmeniškai pareikštą užuojautą, R. Dabliui už solo giedojimą, muz. V. Raliui už vargonų muziką, chorui už giesmes.

Dėkui visiems su Petronėle atsisveikinimo dalyviams bei žodžiu, telegramomis ir laiškais pareiškusiems užuojautą. Sūnui Donatui padėka už ypatingą pagalbą ruošiant Petronėlės kelionę Amžinybėn. Anūke Viltis fotografijomis ir atminimui išpausdinta brošiūrė bei kita pagalba prisidėjo. Dėkui ir jai.

Petronėlės pagėdavimas bus įvykdytas. Pavasariop jos kūnas karste bus nuvežtas į Kudirkos Naumiesčio ir palaidotas. Dabar laikomas mauzoliejuje.

Liūdinčis vyras Kazys Januta.

A. † A.

LEOKADIJA MATULEVIČIENĖ

Mūsų mylima Motina, Motiutė ir Sesuo po sunkios ligos mirė 2000 m. sausio 8 d., sulaukusi 75 metų. Gimė Lietuvoje, Marijampolėje.

Nuliūdę liko: duklė Nijolė Rudelis, sūnus Saulius ir jo vaikai: Careann, Stefanija, Bill ir David; sūnus Tony, marti Rosa ir anūkas Tony; a. dukters Romos vaikai, Jonas, Tomas ir Andrius; seserys: Jadvyga Aukštėnienė ir Albina Sellick, jos vaikai Gary ir Belinda bei kiti giminės Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a. a. Vlodo ir motina a. a. Romos Vaistock.

Priklausė Anglijos Lietuvių klubui ir Brighton Parko namų savininkų draugijai.

Velionė pašarvota trečiadienį, sausio 12 d. nuo 3 iki 9 val. vakaro Gaidas Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave. Ketvirtadienį, sausio 13 d. 9:30 val. ryto Velionė bus atlydėta į šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse

Nuliūdę: vaikai, anūkai ir seserys.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A. † A.

dipl. teisininkas EDMUNDAS KORZONAS

(buv. Vilniaus apygardos teismo teisėjas tvarkytojas)

Mirė 2000 m. sausio 8 d.

Gimė 1909 m. liepos 1d. Michalinos dvare, Veliuonos valst., Kauno apskrityje.

Giliame liūdesyje liko: sūnus Raimundas, marti Danutė, anūkas Algis su žmona Karina, proanūkai Erikas ir Alana Korzonai; duklė Liūda, žentas Albertas, anūkas Ričardas su žmona Karen, proanūkai Elizabeth ir Richard Geviai; svainis dr. Jurgis Volodka, mirusio svainio žmona Terešė, jų vaikai Rūta, Algis ir Liūdas su šeimomis; mirusios sesers vaikai Viktoras, Algimantas ir Irena su šeimomis Lietuvoje; pusbrolis dr. Antanas Pacevičius su žmona Sofija Kanadoje.

Velionis buvo vyras a. a. Garbrielės, prosenelis a. a. Aleksytės.

Priklausė JAV Lietuvių Bendruomenėi, Lietuvių Skautų sąjungai, Akademiniam Skautų sąjūdžiui, Korp. Vytis garbės narys, buvęs LSS Tarybos ir ASS Vadijos pirmininkas, ilgametis Vydūno fondo tarybos narys.

Velionis pašarvotas antradienį, sausio 11 d., nuo 3 iki 9 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. Atsisveikinimas 7 val. vakaro. Laidotuvės trečiadienį, sausio 12 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto Velionis bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kur 10 val. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdinti šeima.

A. † A.

BIRUTEI SKORUBSKIENEI

mirus, dukrai RIMAI, jos vyrui ALGIUI, vaikui MATUI, visiems giminaičiams ir artimiesiems tariame širdingiausią užuojautą žodį ir drauge išgyvename liūdesį.

Juozė ir Jonas Daugėlai

Valė ir Antanas Skriduliai

Florida

Mielai ir neužmirštami

A. † A.

RŪTAI KLEVAI MICKEVIČIŪTEI VIDŽIŪNIENEI

išėjus į Amžinybę, reiškiamė gilią užuojautą vyrui JONUI, giminėms ir artimiesiems.

Vanda, Gediminas, krikšto sūnus Andrius, Laima ir Danutė Balukai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE



Illinois Lietuvos respublikonų lygos atstovai gruodžio 16 d. dalyvavo kalėdinio Kongreso atstovų Judy Biggert priėmimo, kuris vyko jos namuose Hinsdale, IL. Iš kairės: Leonas Maskaliūnas, Kongreso narė Judy Biggert ir lygos pirmininkas Anatolijus Milonas.

RAŠYTOJA S. PIPIRAITĖ-TOMARIENĖ JAU ARIZONOJE

Dienraščio „Draugo“ 1999 m. gruodžio 24 dienos Kultūriniam priede buvo išspausdintas rašinys apie šešis dešimtmečius Amerikoje išgyvenusių rašytoją S. Pipraitę-Tomarienę, pasižymėjusią vaikų literatūros kūrėja.

Kaip ir anksčiau, taip ir šią žiemą ši čikagietė su savo vyrų Hariu leidžia šiltoje Arizonoje, Phoenix mieste. Iš ten atkeliavo rašytojos laiškas, kurio mintys, manau bus įdomios ir mums, šaltame klimato vargantiesiems.

„Čia atvykau gruodžio 13 dieną, temperatūra buvo 60°F, o kiek vėliau temperatūra pakilo 70°F, ir dar kils. Bet sausio mėnesį paprastai būna apie 60, o paskui vėl eina karšty. Dangus normaliai būna mėlynas, bet kada lyja — tik keli lašai iškrenta, arba kibirais.

Šio sezono rekordas jau sumuštas: daugiau kaip 90 dienų — nė lašo lietaus. Viskas išdžiūvę, parudavę, atrodo, lyg išdegusi dykuma. Jeigu nebūtų vanduo atneštas, tai puikiai gyvuotų tik kaktusai. Žmonės labai laukia lietaus daržams ir sodams. Pernai pavasarį irgi lietaus truko — silpnai tezydėjo, tik laukinės gešės bei krūmai.

Mes, turistai, užjaučiame vietinius. Bet mums ir be lietaus gerai, nes dieneles sauletos, gražios ir šiluma mums nenusibosta. Tokius klajūnus „ziemotojus“, kaip mus, čia vadina „snowbirds“ — taigi iš sniego krašto atskridusiais paukščiais. Nors mes jiems sakome, kad ir sniegas gražus...“

Taip iš šiltųjų kraštų rašo S.

Pipraitę-Tomarienę, kurią rodos visai neseniai teko sutikti dienraščio „Draugo“ patalpose, kuomet ten vyko Lietuvos rašytojų draugijos sudarytas vertinimo komisijos narių posėdis, geriausiai 1998 m. grožinės literatūros knygai išrinkti.

„Ir išrinkom tada dar tuomet gyvųjų tarpe buvusios Petronėlės Orintaitės apsakymų knygą „Būk žmogus, žabul“! Po posėdžio tą patį vakarą paskambinau P. Orintaitėi Los Angeles — pranešiau jai apie nutarimą ir pasveikinau vertinimo komisijos bei Rašytojų draugijos vardu, tu redama valdybos pirm. Stasės Petersonienės igaliojimą. Deja, rašytoja premijos įteikimo išlaidų jau nesulaukė... Labai gaila. Ji buvo mano lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Tauragės mok. seminarijoje, o Amerikoje — tapome geros draugės. Liko visa krūva jos iš Los Angeles rašytų laišku“, — taip pasakoja mums rašyt. S. Pipraitę-Tomarienė.

Beje, ši į šiltus kraštus iš Čikagos pabėgusi rašytoja ir ten gauna „Draugo“ dienraštį. Džiaugiasi gražiu aprašymu apie save, o taip pat ir prie jo buvusią nuotrauką.

Tik norėtų patikslinti tame rašinyje paskelbtą teiginį, kad ji ir šiuo metu yra Lietuvos rašytojų draugijos valdybos narė. Iš tikrųjų ji yra tik šios draugijos narė, valdybos pakviesta į jau minėtą komisiją, geriausiai knygai išrinkti.

Lauksime ir daugiau žinių iš šiltosios Arizonos!

E. Šulaitis

LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius š. m. birželio 30 d. — liepos 1 ir 2 d. organizuoja kelionę autobusu į XI Lietuvos tautinių šokių šventę Toronte. Išvykstame liepos 1 d. anksti rytą. Į PLC grįžtame liepos 3 d. apie 6 val. Galima užsisakyti: a) tiktai autobuso bilietus; b) autobuso ir nakvynės bilietus; c) autobuso, nakvynės, šventės ir pokylio bilietus. Užsisakant visus bilietus, bilietų kaina — 350 dol. Informacija apie kelionę teikiama šiais tel. 630-243-0791 arba 708-346-0756.

Penktadienį, sausio 21 d. 7:30 v.v. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Čikagos Jau-nimo sąjunga ruošia oficialų „Dainavos“ vyrų okteto įrašo pristatymą Čikagos lietuviškai visuomenei! „Dainavos“ ansamblio vyrų oktetas atliks programą, bus galima nusipirkti naujų kompaktinių plokštelių arba kasetių, bus proga šiaip su draugais pabendrauti smagiai ir šiltai nusi-teikus. Ypač kviečiame Čika-gos lietuvišką jaunimą parem-ti savo bendraamžių pastan-gas ir atvykti į šį įdomų ir smagų vakarėlį!

„Amerikos balsas“ — lie-tuviškai „Amerikos balso“ lietuviškas programos dabar galima girdėti tiesiogiai iš „Amerikos balso“ 24 val. per dieną E-adresas: <http://voa.gov/lithuanian/>

40-asis Lietuvos prisimi-nimų pokylis vyks 2000 m. sekmadienį, vasario 6 d., 5 val. p.p. Martinique pokylių salėje. Pokylį rengia Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apy-garda. Šiame pokilyje bus pa-gerbtas Vytauto Didžiojo šau-lių rinktinė, jai atstovaus Jus-tinas Šidlauskas. Susidomė-tas šiuo renginiu visuomet yra didelis, todėl rengėjai kviečia iš anksto užsitikrinti vietą skambinant pokylio ko-miteto nariams: Lorraine Svel-nis tel. 708-423-4213 arba Al Brazil tel. 708-361-5594.

Vyresniųjų lietuvių cen-tre „Seklyčioje“ sausio 12 d., trečiadienį, 2 val. p.p. paminė-sime Sausio 13-ąją žuvusiųjų, gynusių Televizijos bokštą ir Parlamento rūmus Vilniuje, atminimą. Šio tragiško minėji-mo proga kalbės buvęs trem-tinys Povilas Vaičekas, meninę programos dalį atliks patys vyresnieji. Maloniai kviečiame visus atvykti ir mi-nėjime dalyvauti. Po progra-mos bus bendri pietūs. Atvy-kite!

Šeštadienį, sausio 15 d. Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios choras rengia šaunų linksmavakarių mokyklos salėje (4420 S. Fair-field Ave., Brighton Park). Bus šilta vakariene, baras, dainos, muzika ir šokiai. Pra-džia — 6 val. v.

Marijonų koplyčioje sau-sio 18-27 d. 7 val. ryto bus laikomos novenos — devyn-dienio šv. Mišios prie palai-mintojo arkiv. Jurgio Matu-laicio. Jos bus baigiamos pa-laimintojo šventės dieną — sausio 27 d. Marijonai nuoširdžiai kviečia visus šiuo ypa-tingu metu kartu melstis prie pal. Jurgio, kuris yra suteikęs prie jo besimeldžiantiems gausių malonių kūno ir sielos reikaluose. Gavusieji palai-mintojo Jurgio užtarimu ypa-tingų malonių, prašomi pranešti pal. Jurgio kanonizaci-jos vicepostulatoriui t. pro-vincijolui kun. Donaldui Pe-traičiui, MIC, šiuo adresu: V. Rev. Donald Petraitis, MIC, 6336 S. Kilbourn Ave., Chica-go, IL, 60629.

Šeima praneša, kad dr. Kestutis Aglinskis, daug metų gyvenęs ir dirbęs Čikagoje, mirė 2000 m. sausio 9 d. Havajuose. Planas bus pranešimas bus pateiktas vėliau.

Pabendravimas-pietūs su PLC renginių komiteto pirmi-ninke Brone Nainiene vyks sausio 16 d. tuoj po 11 v. šv. Mišių PLC salėje. Status ir vietas galima užsisakyti, skambinant Vandai Gvildienei tel. 630-271-9136.

Vasario 13 d. 12 val. Pa-saulio lietuvių centre Lemonte rengiamas Vasario 16-osios minėjimas, kurį ruošia Le-monto lietuvių bendruomenė.

METINIS PLC NARIŲ SUSIRINKIMAS

2000 metų PLC metinis na-rių susirinkimas įvyks sekma-dienį, š.m. vasario 27 d., 12:45 v. p.p. po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Susirinkimas vyks PLC didžiojoje salėje.

Susirinkime reikės išrinkti septynis PLC tarybos narius ir trijų narių revizijos komi-siją. Šiais metais kadencijas baigia šie PLC tarybos nariai: Rimas Griškėlis, Kestutis Ječius, Povilas Kilius, Romas Kronas, Vytenis Lietuvninkas, Zenonas Mereckis ir Genė Rimkienė.

Kad suspėtume paruošti tikslius balsavimo lapus, kan-didatus į PLC tarybą ir Revi-zijos komisiją prašome prista-tyti Rimui Griškėliui ar PLC raštinei iki 2000 m. sausio 30 dienos. PLC ir R. Griškėlio ad-resas yra: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Rašydami siūlomo kandidato pavardę, pridėkite ir kandidato raštišką sutikimą. Kandidatus bus galima siūlyti ir susirinkimo metu, tačiau jų pavardės turės būti ranka įrašytos į balsavi-mo lapus, jei už juos bus nori-ma balsuoti.

Kvietimai į PLC metinį susi-rinkimą ir kita dokumentacija bus išsiuntinėti PLC nuosta-tuose numatyta tvarka. Jei kas esate pakeitę adresą, ma-lonėkite pranešti PLC raštinei (tel. 630-257-8787) kuo greičiau.

Kestutis Ječius, PLC valdybos pirmininkas

13 artė ir šitoli

VASARIO 16-AJA ŠVIES ARGENTINOJE

Laikraštis „Laikas“ (1999 m. gruodžio mėn.), leidžiamas Argentinoje, praneša, kad ir Argentinos lietuviai švės Vasario 16-ąją, Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Vasario 6 d., sekmadienį, 11 val.r. bus aukojamos padėkos Mišios Aušros vartų parapijoje, po to — prie kryžiaus vyks žuvusiųjų pamėjimas.

Kovo 5 d. šv. Mišios bus au-kojamos 11 val.r., po Mišių vyks nepriklausomybės pami-nėjimo aktas ir programa pa-rapijos salėje.



Lemonto Montessori darželio „Žiburelio“ mokinukų kalėdinis pasirodymas pradiugino ir tėvelius, ir senelius. Nuotr. Indrė Tijūnaitienė

SKELBIMAI

• **Anthony ir Barbara Pastore, Maple Glen, PA,** lapkričio 21 d. surengė draugams vaišes. Vietoje dovanų prašė, kad jie aukotų Lietuvos vaikams. Iš viso ta proga buvo suaukota \$5,000. Aukojė: Peter ir Frances Galante, Carl ir Wee Kazakauskas, Theresa R. Ma-zeika, Rimas Mironas, Charles L. Madden, Nellie A. Pandza, Andrea ir Howard Day, Lisa Galante, Leonard W. Kapochus, Frances M. Skurzynski, Irene S. Denihan, Julianne D. Bres-ciani, Jean A. Antanite, John ir Dolores Curry, Walter A. Ma-meniskis, Joseph ir Helen Raffa, Vincent ir Jennie Green, Alice ir Philip Murphy, Michael ir Eileen Connelly, Beverly A. Moran, Margaret Klaiber, Har-rolf ir Dorothy Wilson, Chester ir Gloria Zecca, Thomas ir Elizabeth Durkin, Frances Galante, Joseph P. Noone, Ausra M. Zerr, Dolores E. Thorne, Donald ir Gina Ma-rano, Judy Dreher, Dorothy W. Sutton, Peter ir Constance Cekaitis, Maru Segal, Philip ir Dorothy Machonis, Elizabeth ir Allan Mackinlay Charles ir Eleanor Foster, James ir Mar-cella Kelly ir Anthony ir Bar-bara Pastore. Šie pinigai, pagal Anthony ir Barbara Pastore norą, skiriami vaikams, vienai mokyklai ir seneliams Lie-tuvų. Dėkojame visiems auko-tojams už tokią didelę auką! Lietuvos našlaičių globos komitetas, 2711 West 71 Street, Chicago, IL 60629.

• **„Žvaigždžių vakaras“** — Maironio lituanistinės mo-kyklos metinis balius ir 2000 metų vajus sausio 29 d. Pa-saulio lietuvių centro di-džiojoje salėje, Lemont, IL. Pabendravimas 6 v.v., vaka-riene 7 v.v. Rezervacijoms skambinti: **Reginai Saulienė**, tel. 708-424-8605 arba Te-reseil Meilutienė, tel. 630-655-0468. Kviečiame visus pagerbti ir pabendrauti su mūsų jaunuim — mūsų ateities žvaigždėmis.

• **Nauji Lietuvos naš-laičių rėmėjai**, atsiuntę dviem vaikams \$300, yra Romualdas ir Margarita Jagminai, Bridge-water, MA. Nauji vaikų rėmėjai, atsiuntę po \$150, yra: M. Kapacinskas, Chicago, IL, Mi-chael ir Dalia Paradis, Nashua, NH, David ir Jura Strimaitis Kerman, Swampscott, MA, Peter ir Anna (Matonis) We-reschak, Chuluota, FL, Jean-nette ir Richard Merion, West Chester, PA. Dėkojame visiems! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.

• **A. a. Antano Rimavičiaus atminimui**, „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, aukojė Sofija ir Adolfas Jeli-oniai, Darien, IL, \$80 ir Ramutė bei Vidas Kazlauskai \$25. „Saulutė“ dėkoja už aukas ir reikšias nuoširdžią užuojautą a. a. Antano Rimaviciaus arti-miesiems.

1999 m. lapkričio-gruodžio mėn., pagerbdami mirusiųjų atminimą, „Lietuvos Vaikų viltis“ aukojė:

a. a. Algimanto Cereko atm.: Leonardas ir Renate Gerulaitis — \$50;

a. a. Birutės Eidukonis atm.: \$150 Petras ir Elena Sniegaitis, \$140 Kostas ir Aldona Eidukoniai, \$100 Violet R. Juodakis, Manon ir Charles Hamilton; \$50 Zenonas Šukys, J. M. Grigolaitis, Rimtis Tallat-Kelpša, Gytis ir Monika Krikščiūnai, Rimantas ir Aldona Vaitkai, \$40 Kazimiera Škerienė, \$35 Vanda Balukienė, E. D. Balceris, \$30 Antanas ir Julia Janonai. Iš viso \$850;

a. a. Julijos Grigaravičienės atm.: \$80 Raymond ir Stella Paškus, Mikėnų šeima;

a. a. Alfonso Gečo atm. (papild.): \$50 Mikėnų šeima. Iš viso \$150.

a. a. Stasės Mackonienės atm.: Vaclovas ir Margarita Momkai, \$40 aukotojas, neparašęs pavardės;

a. a. Irenos Garunkšienės atm.: Aldona ir Romas Meilai, Vahan ir Lisa Tanal, Aušros Vartų/Kernavės skautių Gražinos būrelis, Vytautas ir Birutė Ignai, Antanas Matulaitis, Birutė Cibulskienė, Rasa ir Henrikas Miklai, Danutė ir Henrikas Alilionis, Ona Osmolskis, Celestina Siulti, Jura Shukis, Ina ir Pranas Gvildys, Vytautas ir Irena Alksnina, Vida ir Algis Jankauskai, Aldona Mackevičius, Dana ir dr. Jonas Bilenai, Mirga ir Donatas Sulaitis, Guoda ir Sigita Bobelaitė, Živilė Ratas, Giedrė ir Jonas Stankūnai, Irena ir Jonas Vilgaliai, Aleksas Daunys, Birutė ir Aloyzas Petrikai, Ramutė ir Algirdas Česnavičiai, Ina ir Tadas Jasaičiai, Lilė ir Vytautas Milukai, Aldona Marijošienė, Matilda Kurapka, Aldona Stanton, Birutė Trinkienė, Manalytics International, Inc. (San Francisco, CA), Algis Vosylis, George Munfakh/Parsons Brinckerhoff (New York, N.Y.), Regina ir Šarūnas Mingela, Thelma De La Grange, David Lombardo, Ph.D., Melanie Estes, Beverly Reid, Lorraine Sterling, Sharyn Faye Doyle, Jeanne Calandro, Nida ir Nick Angeladis, Nowicke ir Kriščiūnas šeimos, Mark ir Dawn Hauser — \$1,640;

a. a. Mečio Valiukėno atm.: Valiukėnų šeima — \$100;

a. a. Roberto Kosmono atm.: Bruno G. Morkūnas, Kestutis ir Ona Paulikai, Irena Morkūnas, Vida Kosmonienė — \$2,150;

a. a. Aleksandro Rukuišos atm.: Olimpija ir Mindaugas Baukai, Monika ir Henrikas Kabliauskai, Dalia ir Jonas Čaraukai, Česlovas ir Elena Rukuišai, D. ir A. Milūnai, Regina ir Bronius Latožai, Teresė Kucienė, Jeronimas Gaiztutis, Janina Ivanovas, Ed Jakubauskas — \$225;

a. a. Vlados Petrulionienės atm.: Anne Brinas, Danutė Borgogni, Jonas ir Gertruda Zabukas, Eugene Petrulionis — \$80;

a. a. Vida Racka atm.: Anne ir Kevin Stus, Brian ir Cherri Dziadzio — \$100;

a. a. Vincentinos Jurkūnienės atm.: Jonas Jurkūnas — \$450 (jos draugų, giminių ir pažįstamų aukos laidotuvių metu);

a. a. Jono Broko atm.: Česlova Naumienė — \$25;

a. a. Onos Briedienės atm.: Juozas Briedis — \$100;

a. a. M. Snarskienės atm.: Jura Kučionas — \$25.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame aukotojams. „Lietuvos Vaikų viltis“ padeda negaluojančioms, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikams.

„Lietuvos Vaikų viltis“, 2711 W. 71 Street, Chicago, IL 60629.



Balzeko lietuvių kultūros muziejus, kaip ir kiti etniniai Čikagos muziejai, buvo apdovanotas pasitvirtinimo dip-lomu, kurį įteikė Illinois valstijos gubernatoriaus G. Ryan žmona L. Ryan. Nuotraukoje iš kairės: Stanley Bal-zekas, muziejaus prezidentas; Illinois gubernatoriaus žmona L. Ryan, Sigita Balzekienė, muziejaus menų di-rektorė; Fran Simanonis, muziejaus Moterų gildijos prezidentė.



Lemonto „Žiburelio“ darželio mokinukai mielai bendravo su draugais Kalėdų seneliu, kuris net visų vaikų vardus žinojo. Nuotr. Indrė Tijūnaitienė